

# **Pedagogicko- organizačné pokyny**

**na školský rok 2008/2009**

**Bratislava 2008**

## O B S A H

ÚVODNÉ SLOVO.....	4
1 VŠEOBECNÉ INFORMÁCIE A POKYNY.....	5
1.1 Organizácia školského roka 2008/2009 .....	5
1.1.1 Celoslovenské testovanie žiakov 9. ročníkov základných škôl .....	5
1.1.2 Maturita.....	5
1.1.3 Medzinárodné merania.....	6
1.2 Všeobecne záväzné právne predpisy a koncepčné materiály .....	6
1.3 Pripravované všeobecne záväzné právne predpisy, stratégie a koncepčné materiály .....	8
1.4 Informácie k výchove a vzdelávaniu v školách a školských zariadeniach.....	8
1.5 Súťaže, projekty a programy .....	12
2 ŠKOLY.....	14
2.1 Všeobecné pokyny .....	14
2.1.1 Školská integrácia žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami .....	16
2.2 Materské školy .....	18
2.3 Základné školy .....	19
2.4 Stredné školy .....	20
2.5 Školy pre deti alebo žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.....	21
2.5.1 Všeobecné pokyny .....	21
2.5.2 Základné školy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením .....	22
2.5.3 Stredné školy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením, odborné učilišťa a praktické školy .....	22
3 ŠKOLSKÉ ZARIADENIA .....	23
3.1 Školské výchovno-vzdelávacie zariadenia.....	23
3.1.1 Centrá voľného času a školské strediská záujmovej činnosti .....	23
3.1.2 Školské internáty .....	23
3.2 Špeciálne výchovné zariadenia .....	23
3.3 Školské zariadenia výchovného poradenstva a prevencie.....	24
3.4 Školské účelové zariadenia .....	25
4 UČEBNICE A ŠKOLSKÉ TLAČIVÁ .....	25
5 ĎALŠIE VZDELÁVANIE PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV A NEPEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV .....	26
6 CELOŽIVOTNÉ VZDELÁVANIE.....	29
7 ÚČINNOSŤ.....	29

Príloha č. 1 (súťaže) .....	30
Príloha č. 2 (program celoživotného vzdelávania).....	36
Príloha č. 3 (štrukturálne fondy) .....	38

## ÚVODNÉ SLOVO

Vážení pedagógovia,  
milí čitatelia,

tak ako po minulé roky, aj tentoraz sa Vám dostávajú do rúk Pedagogicko-organizačné pokyny na školský rok 2008/2009. Verím, že ešte skôr, ako sa začne nový školský rok, ale aj počas neho, sa pre Vás stanú významnou pomôckou vo Vašej práci. Školám, školským zariadeniam, krajským školským úradom, Štátnej školskej inšpekcii, ako aj zriaďovateľom škôl a školských zariadení poskytujú tie najdôležitejšie informácie a údaje o školách a školských zariadeniach, o organizácii školského roka, legislatíve, ale aj o pripravovaných zmenách vo výchove a vzdelávaní.

Nový školský rok môžeme právom nazvať rokom odštartovania školskej reformy. Nadobudnuté skúsenosti, ale aj výsledky rôznych meraní nám potvrdili, že doterajší spôsob výchovy a vzdelávania nerozvíjal podstatné schopnosti detí a žiakov potrebné pre ich budúcnosť. Mnohým chýbal tvorivý prístup k životu a riešeniu problémov, vnútorná iniciatíva, podnikanie, chuť poznávať a objavovať, celoživotne sa vzdelávať. Dôvodom bolo predovšetkým množstvo nepotrebného učiva v základných a stredných školách, v ktorom prevládalo posudzovanie vedomostí.

Reforma odpovedá predovšetkým na slabé stránky nášho vzdelávania. Preto chceme skvalitniť prípravu detí a žiakov v oblasti cudzích jazykov či informačných technológií tak, aby im škola otvárala dvere aj na európsky trh práce.

Výzva učiť deti pre život rezonuje v našej spoločnosti od schválenia národného programu Milénium. Jeho zámerom je rozvíjať u detí a žiakov komunikačné a personálne schopnosti, schopnosť tvorivo a kriticky riešiť problémy, pracovať s modernými informačnými technológiami, formovať občiansku spoločnosť. Dôležitým krokom k naplneniu týchto myšlienok bude práve nový zákon, ktorý nahradí už nevyhovujúci zákon o výchove a vzdelávaní, tzv. školský zákon, z roku 1984. Jeho súčasťou sú aj obsahové zmeny, ktoré sa budú uskutočňovať postupne. V septembri sa začnú učiť po novom prváci a piatáci základných škôl, ako aj žiaci prvých ročníkov stredných škôl. Následne sa budú zavádzať zmeny aj v ďalších ročníkoch tak, aby reforma kontinuálne nabiehala ďalšie štyri roky.

Tento rok by mal priniesť aj riešenie spoločenského postavenia pedagógov vytvorením možnosti ich systematického kariérového rastu. Tento systém bude cestou k zvýšeniu spoločenskej prestíže učiteľského povolania a jeho adekvátneho ohodnotenia.

Verím, že zmeny, ktoré prinesie školský rok 2008/2009, dokáže naplniť čo najviac našich spoločných očakávaní. Som presvedčený, že práve tvorivý prístup pedagógov pomôže skvalitniť výchovno-vzdelávací proces v školách a školských zariadeniach a pripraviť našich mladých ľudí na plnohodnotné uplatnenie sa v živote.

Vážení čitatelia, verím, že táto publikácia bude pre Vás dobrým pomocníkom. Viac aktuálnych informácií nájdete na webovej stránke Ministerstva školstva SR [www.minedu.sk](http://www.minedu.sk), na internetovom portáli [www.modernaskola.sk](http://www.modernaskola.sk), ale aj na stránkach Učiteľských novín.

Želám Vám veľa elánu, odvahy a tvorivých síl pri napĺňaní takého dôležitého poslania, ako je výchova a vzdelávanie našich detí.

Ján Mikolaj v. r.  
podpredseda vlády a minister školstva SR

# 1 VŠEOBECNÉ INFORMÁCIE A POKYNY

## 1.1 Organizácia školského roka 2008/2009

Prvý polrok sa začína 1. septembra 2008. Vyučovanie sa začína 2. septembra 2008 (utorok) a končí sa 29. januára 2009 (štvrtok). Druhý polrok sa začína 1. februára 2009 a končí sa 30. júna 2009. Vyučovanie sa začína 2. februára 2009 (pondelok) a končí sa 30. júna 2009 (utorok).

Prázdniny		Posledný deň vyučovania pred začiatkom prázdnin	Termín prázdnin	Začiatok vyučovania po prázdninách
jesenné		29. október 2008 (streda)	30. október - 31. október	3. november 2008 (pondelok)
vianočné		19. december 2008 (piatok)	22. december - 7. január	8. január 2009 (štvrtok)
polročné		29. január 2009 (štvrtok)	30. január	2. február 2009 (pondelok)
jarné	Bratislavský kraj, Nitriansky kraj, Trnavský kraj	13. február 2009 (piatok)	16. február - 20. február	23. február 2009 (pondelok)
	Košický kraj, Prešovský kraj	20. február 2009 (piatok)	23. február - 27. február	2. marec 2009 (pondelok)
	Banskobystrický kraj, Žilinský kraj, Trenčiansky kraj	27. február 2009 (piatok)	2. marec - 6. marec	9. marec 2009 (pondelok)
veľkonočné		8. apríl 2009 (streda)	9. apríl - 14. apríl	15. apríl 2009 (streda)
letné		30. jún 2009 (utorok)	1. júl - 31. august	2. september 2009 (streda)

### 1.1.1 Celoslovenské testovanie žiakov 9. ročníkov základných škôl

V školskom roku 2008/2009 sa uskutoční celoslovenské testovanie žiakov 9. ročníkov základných škôl (okrem žiakov s mentálnym postihnutím). Za organizačné zabezpečenie priebehu testovania zodpovedá riaditeľ školy. Termín konania a ďalšie podrobnosti o testovaní určí Ministerstvo školstva Slovenskej republiky (ďalej len „MŠ SR“).

### 1.1.2 Maturita

Externá časť maturitnej skúšky a písomná forma internej časti maturitnej skúšky sa uskutoční v školskom roku 2008/2009 v predmetoch:

- slovenský jazyk a literatúra, slovenský jazyk a slovenská literatúra dňa 17. marca 2009,
- anglický jazyk, nemecký jazyk, francúzsky jazyk, ruský jazyk, španielsky jazyk, taliansky jazyk dňa 18. marca 2009,
- matematika dňa 19. marca 2009,
- maďarský jazyk a literatúra, ukrajinský jazyk a literatúra dňa 20. marca 2009.

Náhradný termín externej časti a písomnej formy internej časti maturitnej skúšky určí MŠ SR a uskutoční sa v školách, ktoré určia krajské školské úrady. Termín konania ústnej formy internej časti maturitnej skúšky stanoví MŠ SR.

### 1.1.3 Medzinárodné merania

1. V roku 2009 sa v 30. krajinách OECD a ďalších 37. partnerských krajinách uskutoční štvrtý cyklus štúdie OECD PISA 2009. Na Slovensku sa testovanie PISA 2009 uskutoční v druhom polroku školského roka 2008/2009 (v marci). Administráciu štúdie OECD PISA 2009 v Slovenskej republike (ďalej len „SR“) bude zabezpečovať Štátny pedagogický ústav (ďalej len „ŠPÚ“) v spolupráci s vybranými základnými a strednými školami s vyučovacím jazykom slovenským a maďarským. Testy a dotazníky budú žiakom zadané vo vyučovacom jazyku. Štúdia OECD PISA 2009 je zameraná hlavne na zisťovanie vývoja čitateľskej gramotnosti žiakov, ktorí sa blížia k ukončeniu povinnej školskej dochádzky (rok narodenia 1993).
2. V máji 2009 sa na Slovensku uskutoční medzinárodná štúdia občianskeho vzdelávania ICCES 2009. Cieľovou skupinou tohto medzinárodného výskumu občianskeho vzdelávania a výchovy mladých ľudí sú žiaci ôsmeho ročníka základných škôl aj štvrtého ročníka osemročných gymnázií (a ich učitelia).
3. V období 1998-2008 sa realizovala Druhá štúdia o informačných technológiách vo vzdelávaní SITES, ktorá patrí do projektov organizovaných Medzinárodnou asociáciou pre hodnotenie výsledkov vzdelávania (IEA). Výsledky poslednej etapy SITES 2006 boli uvoľnené na publikovanie 5. marca 2008. Informácie zo všetkých troch etáp štúdie sú publikované na webovej stránke ŠPÚ a MŠ SR.

### 1.2 Všeobecne záväzné právne predpisy a koncepčné materiály

Od vydania Pedagogicko-organizačných pokynov na školský rok 2007/2008 (ďalej len „POP“) vstúpili do platnosti pre školy a školské zariadenia nasledujúce všeobecne záväzné právne predpisy, rezortné predpisy, metodické usmernenia a koncepcie:

#### **Všeobecne záväzné právne predpisy:**

- a) Zákon o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „školský zákon“),
- b) Zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- c) Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 412/2007 Z. z. o poskytovaní pomoci na podporu spotreby mlieka a mliečnych výrobkov pre deti v predškolských zariadeniach a pre žiakov s povinnou školskou dochádzkou,
- d) Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 649/2007 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 2/2004 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti rozpisu finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu pre základné školy, stredné školy, strediská praktického vyučovania, základné umelecké školy a školské zariadenia v znení neskorších predpisov,
- e) Vyhláška MŠ SR č. 361/2007 Z. z. o podrobnostiach organizácie školského roka na základných školách, na stredných školách a na základných umeleckých školách,
- f) Vyhláška MŠ SR č. 366/2007 Z. z. o podrobnostiach o činnosti a prevádzke zariadení školského stravovania,
- g) Vyhláška MŠ SR č. 388/2007 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MŠV SR č. 291/1994 Z. z. o centrách voľného času,
- h) Vyhláška MŠ SR č. 389/2007 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MŠV SR č. 351/1994 Z. z. o školských strediskách záujmovej činnosti,

- i) Vyhláška MŠ SR č. 390/2007 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MŠ SR č. 510/2004 Z. z. o ukončovaní štúdia na stredných školách a o ukončovaní prípravy v odborných učilištiach, učilištiach a praktických školách v znení neskorších predpisov,
- j) Vyhláška č. 426/2007 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MŠV SR č. 196/1994 Z. z. o domovoch mládeže,
- k) Vyhláška MŠ SR č. 581/2007 Z. z. o doplňujúcom pedagogickom štúdiu,
- l) Vyhláška MŠ SR č. 595/2007 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MŠV SR č. 245/1993 Z. z. o finančnom a hmotnom zabezpečení žiakov stredných odborných učilíšť, špeciálnych stredných odborných učilíšť, odborných učilíšť a učilíšť.

Poznámka: Zákon uvedený v písm. a) nadobudne účinnosť 1. septembra 2008 a vyhlášky uvedené v písm. e) až písm. j) s účinnosťou od 1. septembra 2008 budú zrušené.

### **Rezortné predpisy:**

- a) Smernica č. 6/2007- R z 29. mája 2007 o vzdelávacích poukazoch,
- b) Smernica č. 7/2007-R z 31. mája 2007, ktorou sa určuje postup poskytnutia finančných prostriedkov zriaďovateľom škôl na úhradu nákladov súvisiacich s výkonom funkcie externých predsedov a externých členov maturitných komisií a skúšobných komisií,
- c) Smernica č. 12/2007-R zo 17. augusta 2007, ktorou sa mení a dopĺňa smernica č. 22/2006-R z 15. júna 2006, ktorou sa určuje postup pri poskytnutí finančných prostriedkov zriaďovateľom škôl za mimoriadne výsledky žiakov,
- d) Smernica č. 2/2008-R z 1. februára 2008, ktorou sa upravuje postup MŠ SR a ďalších priamo riadených organizácií pri výbere materiálnych didaktických prostriedkov, ich autora, vydavateľa a výrobcu,
- e) Metodické usmernenie č. 16/2007-R z 15. novembra 2007 k realizácii Nariadenia vlády Slovenskej republiky o poskytovaní pomoci na podporu spotreby mlieka a mliečnych výrobkov pre deti v predškolských zariadeniach a pre žiakov s povinnou školskou dochádzkou,
- f) Metodické usmernenie č. 1/2008-R z 2. januára 2008 o aktualizácii učebných osnov základnej školy a strednej školy o informácie o zavedení eura a o používaní pomôcok o eure.

### **Koncepcie a stratégie:**

- a) Koncepcia rozvoja domovov mládeže a zariadení školského stravovania,
- b) Koncepcia profesijného rozvoja učiteľov v kariérovom systéme,
- c) Koncepcia vybavenia školských knižníc,
- d) Koncepcia v oblasti predškolskej výchovy v nadväznosti na prípravu detí na vstup do základnej školy,
- e) Koncepcia výchovy a vzdelávania národnostných menšín,
- f) Koncepcia výchovy a vzdelávania rómskych detí a žiakov vrátane rozvoja stredoškolského a vysokoškolského vzdelávania,
- g) Koncepcia vyučovania cudzích jazykov v základných a stredných školách,
- h) Koncepcia dvojúrovňového modelu odborného vzdelávania a prípravy v Slovenskej republike,
- i) Kľúčové oblasti a akčné plány štátnej politiky vo vzťahu k deťom a mládeži v Slovenskej republike na roky 2008 – 2013,
- j) Stratégia informatizácie regionálneho školstva.

### **1.3 Pripravované všeobecne záväzné právne predpisy, stratégie a koncepčné materiály**

V súčasnosti sa pripravujú nasledujúce všeobecne záväzné právne predpisy a stratégie:

- a) Zákon o pedagogických zamestnancoch,
- b) Zákon o odbornom vzdelávaní,
- c) Zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- d) Zákon o organizácii a podpore športu,
- e) Zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov,
- f) Zákon o podpore práce s mládežou,
- g) Nariadenie vlády Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 2/2004 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti rozpisu finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu pre základné školy, stredné školy, strediská praktického vyučovania, základné umelecké školy a školské zariadenia v znení neskorších predpisov,
- h) Stratégia vzdelávania vo finančnej oblasti a manažmentu osobných financií,
- i) Koncepcia vyučovania cudzích jazykov v materských školách a na 1. stupni základných škôl v súlade s filozofiou materinský jazyk + 2,
- j) Akčný plán k stratégii informatizácie regionálneho školstva.

### **1.4 Informácie k výchove a vzdelávaniu v školách a školských zariadeniach**

1. Výchova a vzdelávanie v školách a školských zariadeniach sa uskutočňuje s účinnosťou od 1. septembra 2008 v 1. a 5. ročníku základných škôl a v 1. ročníku stredných škôl podľa výchovno-vzdelávacích programov nasledovne:
  - a) štátny vzdelávací program, ktorý vymedzuje povinný obsah výchovy a vzdelávania v školách,
  - b) školský vzdelávací program, ktorý je základným dokumentom školy, podľa ktorého sa uskutočňuje výchova a vzdelávanie v školách.
2. Školský vzdelávací program predstavuje významnú zmenu vo vzdelávaní. Umožní posilniť autonómiu školy a vytvorí priestor na uskutočnenie výchovy a vzdelávania podľa špecifického zamerania školy, potrieb regiónu, zamestnávateľov, rodičov a ďalších zainteresovaných.
3. Podľa výchovných programov sa uskutočňuje výchova a vzdelávanie, ktoré neposkytuje stupeň vzdelania v zmysle školského zákona. Výchovný program je základným dokumentom školského zariadenia, podľa ktorého sa uskutočňuje výchovno-vzdelávacia činnosť v školskom zariadení.
4. S účinnosťou od 1. septembra 2008 sústavu škôl tvoria tieto druhy škôl: materská škola, základná škola, gymnázium, stredná odborná škola, konzervatórium, školy pre deti a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, základná umelecká škola a jazyková škola.
5. V súlade s Národným plánom výchovy k ľudským právam na roky 2005–2014 ([www.minedu.sk](http://www.minedu.sk)), Koncepciou migračnej politiky SR na podmienky rezortu školstva (uznesenie vlády SR č. 11/2005, [www.minedu.sk](http://www.minedu.sk)), Národným akčným plánom pre deti



(uznesenie vlády SR č. 837/2002), Akčným plánom predchádzania všetkým formám diskriminácie, rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatným prejavom intolerancie na obdobie rokov 2006-2008 (uznesenie vlády SR č. 287/2006) je potrebné riešiť úlohy súvisiace s výchovou v duchu humanizmu a so vzdelávaním v oblasti ľudských práv, práv dieťaťa, predchádzania všetkých foriem diskriminácie, xenofóbie, intolerancie a rasizmu.

6. V zmysle Národného plánu výchovy k ľudským právam na roky 2005-2014 využívať manuál výchovy a vzdelávania mládeže k ľudským právam KOMPAS z produkcie Rady Európy a Edukačný materiál ku kampani Každý iný – všetci rovní (pracovné listy a metodický materiál pre učiteľov a pracovníkov s mládežou). Podrobnejšie informácie na [www.iuventu.sk](http://www.iuventu.sk). Osobné a sociálne kompetencie žiakov potrebné k reálnemu uplatňovaniu ľudských práv ďalej rozvíjať podľa „Osnov základných poznatkov, zručností a želaných postojov a hodnôt v oblasti výchovy a vzdelávania k ľudským právam pre základné a stredné školy“ (schválené Odbornou komisiou ŠPÚ pre ľudské práva).
7. V zmysle Dohovoru o právach dieťaťa sú školy a školské zariadenia povinné priebežne monitorovať správanie sa detí a ich zmeny. V prípadoch oprávneného podozrenia na porušovanie ich zdravého osobnostného vývinu bezodkladne zabezpečiť ich aktívnu ochranu a využívať účinné nástroje na predchádzanie, resp. riešenie prvých príznakov záškoláctva, problémového alebo agresívneho správania, šikanovania, fyzického alebo psychického týrania, delikvencie, zneužívania návykových látok, sexuálneho zneužívania, prejavov extrémizmu a pod..
8. V zmysle Listiny ľudských práv a Dohovoru o právach dieťaťa eliminovať problémy segregácie rómskych detí a žiakov v školách a školských zariadeniach, vytvárať vhodné podmienky pre ich vzdelávanie v triedach s ostatnou populáciou.
9. V rámci plnenia Národného programu boja proti drogám zlepšiť preventívne opatrenia školy a zefektívniť realizáciu preventívnych školských programov tak, aby sa realizovali len odborne garantované preventívne programy. Prevenciu drogových závislostí realizovať ako integrálnu súčasť výchovno-vzdelávacieho procesu.
10. V zmysle úloh Národného programu prevencie HIV/AIDS na roky 2008 – 2011 zamerať sa na prevenciu rizikového správania sa v období dospievania. Realizovať prevenciu HIV/AIDS v súlade so schválenými učebnými osnovami, pravidelne uskutočňovať besedy so psychológom, resp. lekárom a vyhlasovať aktivity k Svetovému dňu boja proti HIV/AIDS.
11. V zmysle Národného programu podpory zdravia sa zapájať do rozvojového projektu „Zdravie v školách“, realizovať aktivity a programy na prevenciu civilizačných ochorení, na podporu telesného a duševného zdravia (spolupracovať so Slovenským Červeným krížom (ďalej len „SČK“), Ligou za duševné zdravie, Ligou proti rakovine a regionálnymi úradmi verejného zdravotníctva).
12. V rámci plnenia Národného programu prevencie obezity, schváleného vládou SR 9. januára 2008 organizovať voľno-časové aktivity zamerané na zmenu životného štýlu, organizovať športové aktivity a vzdelávanie v oblasti zdravej výživy a umožniť žiakom základných a stredných škôl voľné využívanie všetkých dostupných športovísk.

13. V rámci Národného programu boja proti obchodovaniu s ľuďmi na roky 2008 - 2010 realizovať besedy s vyškolenými psychológmi z pedagogicko-psychologických poradní v spolupráci s Medzinárodnou organizáciou pre migráciu o možných rizikách práce v zahraničí a prevencii pred neľudským zaobchádzaním.
14. Na všetkých úrovniach, ktoré sa dotýkajú výchovy a vzdelávania detí a žiakov so zdravotným znevýhodnením plniť opatrenia Národného programu rozvoja životných podmienok občanov so zdravotným postihnutím vo všetkých oblastiach života.
15. Naďalej pokračovať v debarierizácii škôl, predovšetkým tých, ktoré navštevujú žiaci so zdravotným znevýhodnením, najmä s obmedzenou schopnosťou pohybu.
16. V prípadoch oprávneného podozrenia z ohrozenia mravného vývinu detí a žiakov je riaditeľ školy, resp. školského zariadenia povinný bezodkladne riešiť problém v súčinnosti s ďalšími členmi vedenia školy. Vzniknuté problémy riešiť aj v spolupráci so školským psychológom, centrom pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie.
17. V školskom poriadku vymedziť opatrenia proti šíreniu legálnych drog (tabak a alkohol) a nelegálnych drog v školskom prostredí. O týchto opatreniach oboznámiť rodičov žiakov školy. Vedenie školy a učiteľ - koordinátor prevencie sú povinní priebežne informovať rodičov o preventívnych aktivitách školy a možnostiach odbornej pomoci.
18. Vedenie školy v prípade podozrenia, že u žiaka ide o závažnú otravu nelegálnou drogou, či inou látkou, zabezpečí pre postihnutého prvú pomoc a neodkladnú zdravotnú starostlivosť, o čom okamžite informuje zákonného zástupcu žiaka. Ďalšie riešenie zdravotného stavu preberajú zdravotnícki pracovníci. V prípadoch neprimeraného, či neovládateľného agresívneho správania sa žiaka, poskytne zamestnancom školy asistenciu polícia.
19. Úlohou učiteľa - koordinátora prevencie je navrhovať a koordinovať preventívne opatrenia školy, príp. realizovať preventívne programy školy.
20. V súlade s metodickým usmernením MŠ SR č. 7/2006-R k prevencii a riešeniu šikanovania žiakov v školách a školských zariadeniach je potrebné jasne vymedziť opatrenia na predchádzanie a riešenie šikanovania v komplexnej stratégii školy a uplatňovať jej realizáciu v praxi. Ďalšie informácie poskytuje občianske združenie Papilion na [www.prevenciasikanovania.sk](http://www.prevenciasikanovania.sk).
21. V zmysle úloh vyplývajúcich pre rezort školstva zo Stratégie prevencie kriminality realizovať projekty a aktivity prevencie a eliminácie rizikového správania, delikvencie a kriminality a na podporu morálneho a právneho vedomia.
22. Naďalej venovať pozornosť žiakom zo sociálne znevýhodneného prostredia v záujme zlepšenia ich dochádzky a školskej úspešnosti, spolupracovať so zriaďovateľmi, rodičmi a miestnou komunitou, asistentmi učiteľa a mimovládnyimi a ďalšími organizáciami podieľajúcimi sa na výchove a vzdelávaní.
23. V predmete Seminár k tvorbe odborných prác vo vyššom odbornom štúdiu použiť ako študijný odborný materiál aktualizované 4. vydanie Metodickéj publikácie Stredoškolskej

odbornej činnosti (ďalej len „SOČ“) určenej žiakom, metodikom, učiteľom stredných škôl, zamestnancom centier voľného času a iným.

24. Vo vzdelávaní pedagogických zamestnancov na použitie počítačov vo vyučovaní využiť ponuky Metodicko-pedagogického centra a jeho alokovaných pracovísk v Bratislave (Tomášikova ul. 4 a Ševčenkova ul. 11), Trenčíne, Banskej Bystrici a v Prešove (ďalej len „MPC a jeho alokované pracoviská“).
25. Deň eura - 24. september 2008 (100 dní pred zavedením spoločnej meny Európskej únie na Slovensku) využiť vo výchovno-vzdelávacom procese a pri tejto príležitosti organizovať so žiakmi projekty, podujatia alebo súťaže s témou eura.
26. V rámci výchovno-vzdelávacieho procesu využívať služby školských knižníc, podujatia verejných knižníc a mimovládnych organizácií. V školskej knižnici podľa možností uskutočňovať vyučovacie hodiny a vzdelávacie aktivity i pre širšiu verejnosť. Podporovať a budovať školskú knižnicu ako odborné, študijné, informačné, internetové a čitateľské centrum.
27. Všetci zriaďovatelia sú povinní nahlasovať zmeny v obsadení funkcií riaditeľov, zástupcov riaditeľov, telefónnych číslach, ako aj e-mailových adresách na príslušný krajský školský úrad a na vedomie Ústavu informácií a prognóz školstva (ďalej len „ÚIPŠ“), Staré grunty 52, 842 44 Bratislava 4, z dôvodu presnej evidencie a skvalitňovania vedenia Registra škôl a vydávania publikácií MŠ SR.
28. Riaditelia škôl a školských zariadení sú povinní označovať školy a školské zariadenia v súlade s § 21 zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 596/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov“) a zriaďovatelia škôl a školských zariadení vydávať zriaďovaciu listinu príp. dodatky k nej tak, aby obsahovala všetky údaje požadované v zmysle § 22 zákona č. 596/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.
29. Súčasťou informačného systému rezortu školstva sú informácie, ktoré krajské školské úrady, zriaďovatelia, školy a školské zariadenia poskytujú v zmysle všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti školstva. Informácie týkajúce sa uvedených oblastí sú zbierané a poskytované pomocou internetu na [www.vykazy.sk](http://www.vykazy.sk). Zber údajov pre normatívne financovanie, Vzdelávacie poukazy, Výkaz Škol (MŠ SR) 1-04, Výkaz k správe o hospodárení. Ostatné štatistické výkazy schválené Štatistickou radou Štatistického úradu SR (termíny, metodické pokyny k vyplňovaniu, formuláre prípadne programy) sa nachádzajú na stránke ÚIPŠ [www.uips.sk](http://www.uips.sk). V školskom roku 2008/2009 k týmto pravidelným zisťovaniam pribudne vo februári aj zisťovanie kvalifikovanosti pedagogických zamestnancov.
30. Informácie a odbornú poradenskú činnosť týkajúcu sa výchovy a vzdelávania, najmä integrácie detí a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej len „ŠVVP“) poskytujú odborní zamestnanci krajských školských úradov.

### 1.5 Súťaže, projekty a programy

1. MŠ SR v školskom roku 2008/2009 podporuje súťaže žiakov škôl a školských zariadení, ktoré sa budú konať v súlade s organizačnými poriadkami zaregistrovanými MŠ SR. Zoznam súťaží sa uvádza v Prílohe č. 1.
2. Stredné školy majú možnosť prezentovať sa na celoslovenskej prezentačnej výstave výrobkov a služieb žiakov stredných škôl JUVYR, ako aj na Medzinárodnom veľtrhu cvičných firiem, ktorých organizačným garantom je Štátny inštitút odborného vzdelávania (ďalej len „ŠIOV“).
3. V súvislosti s realizáciou projektu „Zavedenie grafických systémov do vyučovacieho procesu stredných škôl“ bola vyhlásená výzva na predkladanie rozvojových projektov grafických systémov v odbornom vzdelávaní regionálneho školstva na rok 2009. Ďalšou súčasťou projektu bude vyhlásenie nasledujúceho ročníka celoslovenskej súťaže žiakov stredných škôl IPM Student AWARD.
4. Direktoriát pre výskum Európskej komisie každoročne vyhlasuje súťaž Európskej únie pre mladých vedcov do 20 rokov (European Union Contest for Young Scientists – EUCYS). Slovenské národné kolo EUCYS organizuje občianske združenie Mladí vedci Slovenska v spolupráci so sekciou vedy a techniky MŠ SR. Viac informácií o podmienkach a pravidlách súťaže na [www.eucontest.sk](http://www.eucontest.sk).
5. Od januára 2008 sa SR stala oficiálnym členom ESPO organizácie, ktorej cieľom je podpora transformácie koncepcie odborného vzdelávania prostredníctvom súťaží zručnosti. „Projekt zručnosti mladých ľudí v systéme OVP – EuroSkills“ koordinuje ŠIOV a v úvodnej fáze pripravuje aktivizáciu v rôznych zameraniach zo súťaží JUVYR.
6. „Súťaž mladých zdravotníkov prvej pomoci“ organizačne zabezpečujú sekretariáty územných spolkov SČK v rámci svojej územnej pôsobnosti. Informácie o organizovaní súťaže je možné získať na Ústredí SČK tel. č. 02/52966475, e-mail: [zdravie@redcross.sk](mailto:zdravie@redcross.sk) a [www.redcross.sk](http://www.redcross.sk).
7. Finančný program „ENVIROPROJEKT“ je zameraný na podporu projektov environmentálnej výchovy a vzdelávania v zmysle princípov trvalo udržateľného rozvoja.
8. Medzinárodný inštitút vody v Štokholme (SIWI) je vyhlasovateľom celosvetovej súťaže vedecko-výskumných študentských projektov so špecifickým zameraním na vodu (ochrana životného prostredia, hydrológia, vodohospodárstvo, meteorológia, globálne otepľovanie a pod.) s názvom Stockholm Junior Water Prize – SJWP. Slovenské národné kolo SJWP organizuje občianske združenie Mladí vedci Slovenska v spolupráci s Bratislavskou vodárenskou spoločnosťou, a.s. a Ministerstvom životného prostredia SR. Viac informácií na [www.eucontest.sk/sjwp](http://www.eucontest.sk/sjwp).
9. „Súťaž mladých záchranárov civilnej ochrany“ vyhlasuje Ministerstvo vnútra SR. Organizačne ju zabezpečujú odbory civilnej ochrany a krízového riadenia obvodných úradov a úradov samosprávnych krajov. Bližšie informácie sú dostupné na stránke [www.uco.sk/sutaz](http://www.uco.sk/sutaz).

10. Vo vybraných základných a stredných školách sa bude pokračovať v realizácii projektu „Experimentálna verifikácia efektívnosti kurikula predmetu rómsky jazyk a literatúra v základných a stredných školách“ a projektu „Experimentálna verifikácia efektívnosti kurikula predmetu rómske reálie v základných a stredných školách“.
11. Experimentálne overovanie projektu „Tranzitívne triedy v základných školách“ bude v školskom roku 2008/2009 pokračovať pod názvom „Špecializované triedy na 1. stupni základných škôl“. Gestorom experimentálneho overovania je Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie (ďalej len „VÚDPaP“).
12. Na stredných školách internátnych pre sluchovo postihnutú mládež v Kremnici začína od 1. septembra 2008 „Projekt vzdelávania sluchovo postihnutých žiakov spolu so žiakmi s narušenou komunikačnou schopnosťou (vývinové poruchy učenia, chyby reči)“.
13. V záujme rozvoja športových aktivít žiakov základných škôl a osemročných gymnázií, s cieľom eliminácie drogovej závislosti sa realizuje projekt „Zober loptu, nie drogy“. Viac informácií na [www.zoberloptu.sk](http://www.zoberloptu.sk).
14. Prevencia HIV/AIDS je riešená celoslovenskou kampaňou „Červené stužky“ [www.cervenestuzky.sk](http://www.cervenestuzky.sk). Aktivity a programy vzdelávania a výchovy ku zdraviu sú podporované rozvojovým projektom „Zdravie v školách“.
15. Implementáciu inovačných pedagogických metód s využitím informačno-komunikačných technológií (ďalej len „IKT“) podporuje súťaž „Cena Slovak Telekom“. Prihlásiť sa môžu pedagógovia vyučujúci neinformatické predmety na základných a stredných školách. Viac informácií na [www.cenast.sk](http://www.cenast.sk).
16. Ďalší ročník medzinárodného školského projektu „Modelový Európsky parlament“ (ďalej len „MEP“) vyvrcholí medzinárodným zasadnutím v Bratislave.
17. V súvislosti s Medzinárodným dňom školských knižníc (22. októbra 2008) sa organizujú „Súťaže o najzaujímavejšie podujatie školskej knižnice“.
18. V súlade s výnosom MŠ SR z 12. apríla 2006 č. CD-2006-141/348-1:sekr. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti MŠ SR, smernicou č. 14/2007-RI z 10. septembra 2007 o poskytovaní dotácií v pôsobnosti MŠ SR a zákonom č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov MŠ SR vyhlasuje výzvy na podávanie žiadostí o poskytnutie dotácií. Výzvy sú zverejňované na [www.minedu.sk](http://www.minedu.sk), časť Regionálne školstvo – výzvy na podávanie žiadostí.
19. Na podporu eTwinning bilaterálnych projektov základných a stredných škôl v Európe bola zriadená Národná služba pre elektronickú spoluprácu škôl prostredníctvom portálu [www.etwinning.sk](http://www.etwinning.sk).
20. V rámci spolupráce s firmou Microsoft a podpísaného Memoranda o porozumení sa školy môžu zapájať do programov, ktoré podporujú využívanie informačných technológií v oblasti vzdelávania a efektívne napomáhajú informatizácii slovenských základných a stredných škôl:
  - Fresh start pre darované počítače

- Partneri vo vzdelávaní
- Školská zmluva (School Agreement)
- Program grantov,
- Portál Moderný učiteľ ([www.modernyucitel.net](http://www.modernyucitel.net)) a roadshow Moderný učiteľ
- Microsoft IT Akadémie.

Viac informácií na [www.microsoft.com/slovakia/education](http://www.microsoft.com/slovakia/education) alebo [www.minedu.sk](http://www.minedu.sk) v časti Informatizácia školstva.

21. Na prípravu odborníkov v oblasti sieťových technológií je pre stredné školy určený program Cisco Networking Academy Program.
22. K problematike odstraňovania rozdielov v spoločnosti, súvisiacich so znevýhodnením občanov, ktorí nevedia využívať IKT bola vydaná Stellenboschská deklarácia o IKT vo vzdelávaní. Deklarácia je zverejnená na [www.minedu.sk](http://www.minedu.sk).
23. Pre bezpečné používanie internetu slúžia stránky [www.bezpecnenainternete.sk](http://www.bezpecnenainternete.sk) a [www.zodpovedne.sk](http://www.zodpovedne.sk). Cieľom siete Modelových inovačných škôl je inovácia vyučovania s IKT.
24. V rámci projektu „Inovačná didaktika pomocou webu“, ktorý bol spolufinancovaný Európskou komisiou v rámci programu Socrates-Minerva, vznikol medzinárodný portál pre učiteľov so zadaniami pre rôzne predmety a medzipredmetové projekty a je prístupný na URL:<http://wad.fmi.uni-sofia.bg/wad/sk/>.
25. Národné centrum pre popularizáciu vedy a techniky v spolupráci s občianskym združením Mladí vedci Slovenska organizuje program realizácie „vedeckých cukrární“, ktoré vytvárajú príležitosť pre žiakov základných a stredných škôl stretnúť popredných slovenských alebo zahraničných vedcov v neformálnom, uvoľnenom a priateľskom prostredí a spoločne diskutovať a vysvetľovať si najaktuálnejšie témy a otázky vo vede a technike.

## 2 ŠKOLY

### 2.1 Všeobecné pokyny

1. Štátne vzdelávacie programy podľa jednotlivých stupňov vzdelania, vzory školských vzdelávacích programov a Metodika tvorby školských vzdelávacích programov pre stredné odborné školy sú dostupné na [www.minedu.sk](http://www.minedu.sk), [www.statpedu.sk](http://www.statpedu.sk) a [www.siov.sk](http://www.siov.sk).
2. V záujme komplexného formovania osobnosti a zdravého vývinu žiakov je možné v rámci tvorby školských vzdelávacích programov využiť priestor na zvýšenie hodín telesnej výchovy podľa podmienok školy a regiónu.
3. Žiaci, ktorí v školskom roku 2008/2009 absolvujú 1. ročník základnej školy, 5. ročník základnej školy a 1. ročník strednej školy, nadstavbového pomaturitného a vyššieho odborného štúdia a 1. ročník základnej umeleckej školy a jazykovej školy sa počnúc 1. ročníkom vzdelávajú podľa školských vzdelávacích programov. Podľa školských vzdelávacích programov sa môžu začať vzdelávať aj deti materskej školy, ktoré v školskom roku 2008/2009 boli prijaté do materskej školy.

4. Formou osobitného spôsobu plnenia školskej dochádzky podľa školského zákona je aj individuálne vzdelávanie, ktoré sa uskutočňuje bez pravidelnej účasti na vzdelávaní v škole.
5. Podľa legislatívy platnej do účinnosti školského zákona informácie, ktoré sa týkajú inovovanej a novej pedagogickej dokumentácie študijných a učebných odborov, učebných osnov, učebný plánov a vzdelávacích štandardov, ako aj normatívov priestorovej, materiálnej a prístrojovej vybavenosti študijných a učebných odborov sú uverejnené na [www.statpedu.sk](http://www.statpedu.sk) a [www.siov.sk](http://www.siov.sk).
6. Experimentálne overovanie schválené pred nadobudnutím účinnosti školského zákona sa až do ukončenia experimentálneho overovania, najdlhšie však do troch rokov, riadi pravidlami platnými v čase jeho schválenia.
7. Povinne voliteľné predmety náboženská výchova a etická výchova sa na školách neklasifikujú, na vysvedčení a v príslušných dokumentoch sa uvedie „absolvoval(a)“. Riaditelia cirkevných škôl po prerokovaní s pedagogickou radou môžu rozhodnúť o klasifikovaní predmetu náboženstvo.
8. Predbežné zisťovanie záujmu o vyučovanie povinne voliteľného predmetu náboženská výchova alebo etická výchova na nasledujúci školský rok zabezpečí škola na základe písomného oznámenia zákonného zástupcu žiaka do 15 rokov veku. Počty žiakov v jednotlivých ročníkoch nahlási riaditeľ školy najneskôr do 15. júna zriaďovateľovi školy.
9. Riaditeľ školy v prípade, že počet žiakov je menší ako stanovuje norma, povolí vyučovanie náboženskej výchovy ako povinne voliteľného predmetu na základe žiadosti cirkvi alebo náboženskej spoločnosti v čase vyučovania náboženskej výchovy inej cirkvi, etickej výchovy alebo v čase po ukončení vyučovania ostatných predmetov.
10. Žiaci, ktorí navštevujú náboženskú výchovu si môžu etickú výchovu vybrať ako nepovinný predmet a opačne. V ročníkoch, v ktorých si žiak povinne nevolí predmet náboženská výchova alebo etická výchova, je možné vyučovať tieto predmety ako nepovinné.
11. Na vyučovaní informatiky/informatickej výchovy ako povinného predmetu v základných školách sa trieda delí na skupiny, ktoré sa naplňajú do maximálneho počtu 12 žiakov v 1. - 4. ročníku a do počtu najviac 17 žiakov v 5. - 9. ročníku.
12. Na hodinách slovenského jazyka a literatúry viesť žiakov základných a stredných škôl k aktívnemu poznávaniu a čítaniu pôvodnej slovenskej klasickej a modernej literatúry. Rozvíjať schopnosť spisovne komunikovať a argumentovať v písomných aj ústnych prejavoch.
13. V školách s vyučovacím jazykom národnostných menšín na hodinách materinského jazyka a slovenského jazyka venovať zvýšenú pozornosť počúvaniu a čítaniu s porozumením.
14. Vo vyučovaní slovenského jazyka v školách s vyučovacím jazykom národností venovať osobitnú pozornosť uplatneniu komunikatívneho princípu v ústnej aj v písomnej forme.

15. MŠ SR schválilo Učebné plány so zavedením informatickej výchovy pre 1. stupeň základnej školy a informatiky pre 2. stupeň základnej školy pod č. CD-2007-10761/30121-3:091 s platnosťou od 1. septembra 2007.
16. MŠ SR schválilo Učebný plán a doplnkové učebné osnovy pre 1. - 4. ročník základnej školy pre žiakov s intelektovým nadaním pod č. CD-2007-16094/33586-1:095 s platnosťou od 1. septembra 2007.
17. MŠ SR schválilo Učebný plán pre 5. - 9. ročník základnej školy pre žiakov s intelektovým nadaním pod č. CD-2007-16821/35023-1:914 s platnosťou od 15. septembra 2007.
18. MŠ SR schválilo Učebný plán a doplnkové učebné osnovy pre gymnázium s osemročným štúdiom pre žiakov s intelektovým nadaním pod č. CD-2007-16822/35024-1:914 s platnosťou od 15. septembra 2007.
19. Na vyučovanie slovenského jazyka ako cudzieho jazyka pre frankofónnych žiakov na 1. stupni základnej školy MŠ SR schválilo Učebné osnovy slovenského jazyka ako cudzieho jazyka pre frankofónnych žiakov na 1. stupni základnej školy dňa 23. augusta 2007 pod č. CD-2007-11527/23672-1:091 s platnosťou od 1. septembra 2007.
20. Pri vzdelávaní detí cudzincov sa odporúča postupovať podľa experimentálne overenej a schválenej pedagogickej dokumentácie - Učebný plán pre základný a rozširujúci jazykový kurz štátneho jazyka pre deti cudzincov, Učebné osnovy pre základný a rozširujúci jazykový kurz štátneho jazyka pre deti cudzincov a Metodické odporúčania na vyučovanie slovenského jazyka v základnom a rozširujúcom kurze štátneho jazyka pre deti cudzincov.
21. MŠ SR schválilo učebnú pomôcku Program DysCom SK pod č. CD-2007-23443/47459-1:914 s platnosťou od 1. februára 2008 a odporúča jej používanie pri výchovno-vzdelávacej a poradenskej činnosti so zameraním na žiakov so ŠVVP a žiakov s ťažkosťami s osvojovaním čítania a písania v školách a poradenských zariadeniach.

### **2.1.1 Školská integrácia žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami**

1. Riaditeľ základnej školy nemôže odmietnuť prijať a vzdelávať dieťa s diagnostikovanými ŠVVP, ktoré do tejto školy patrí podľa bydliska, nakoľko školská dochádzka je povinná pre všetky deti príslušného veku bez rozdielu.
2. Ak sa v priebehu školského roka prejaví, že výchovno-vzdelávacie výsledky žiaka so ŠVVP, ktorého individuálny vzdelávací program zahŕňa aj úpravu učebných osnov niektorého vyučovacieho predmetu nie sú uspokojivé a žiak nespĺňa potrebné kritériá na jeho súhrnné hodnotenie lepším klasifikačným stupňom ako nedostatočný, je potrebné neodkladne prehodnotiť a upraviť obsah, resp. formu jeho vzdelávania v súčinnosti so špeciálnym pedagógom a psychológom. Takýto žiak nemá opakovať ročník z tých vyučovacích predmetov, v ktorých má na jeho úspešnosť vplyv jeho diagnóza.
3. Žiak, ktorý nemá vyjadrenie z poradenského zariadenia so stanovenou diagnózou, na základe ktorej by patril do kategórie žiakov so ŠVVP, sa hodnotí a klasifikuje podľa Čl. 1, bod 8 metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základných škôl (MŠaV SR č. 2489/1994-211 s platnosťou od 1. septembra 1994).



4. Žiak so zdravotným postihnutím, s poruchami učenia a správania, zo sociálne znevýhodneného prostredia a intelektovo nadaný žiak, ktorý sa bude vzdelávať v bežnej triede základnej alebo strednej školy, má na základe odborného vyšetrenia v poradenskom zariadení uzavretú diagnózu. Ak z diagnózy vyplýva, že je žiakom so ŠVVP a zákonný zástupca s tým súhlasí, odporúča poradenské zariadenie evidovať ho ako žiaka so ŠVVP. U žiaka, ktorý má zdravotné postihnutie, resp. problémy v učení alebo v správaní takého charakteru, ktoré si nevyžaduje uplatnenie špeciálnopedagogických postupov a ďalších zdrojov vo vzdelávaní v bežnej triede základnej alebo strednej školy, poradenské zariadenie nevydá odporúčanie evidovať ho ako žiaka so ŠVVP.
5. Pri výchove a vzdelávaní žiakov so zdravotným znevýhodnením rešpektovať obmedzenia, ktoré sú podmienené postihnutím dieťaťa. Zadávať také požiadavky, ktoré má dieťa predpoklad splniť. Pri hodnotení a klasifikácii prospechu a správania nehodnotiť negatívne tie výkony dieťaťa, ktoré sú ovplyvnené jeho zdravotným stavom, ak z tejto príčiny dieťa nemá možnosť splniť alebo vykonať ich lepšie. Pri hodnotení a klasifikácii prospechu a správania využívať aj slovné hodnotenie.
6. Záväzné písomné vyjadrenia k integrovanému vzdelávaniu žiaka so ŠVVP v základnej škole alebo strednej škole môžu vydávať iba príslušné poradenské zariadenia zaradené v sieti škôl a školských zariadení. Ak je dieťa v dlhodobej starostlivosti Detského centra VÚDPaP alebo iného odborného pracoviska, ktoré vykonáva psychologickú alebo špeciálnopedagogickú diagnostiku, majú sa pri vyjadrení oprieť o jeho posudok. Školský psychológ a školský špeciálny pedagóg, ktorý je zamestnancom školy, ani klinický psychológ, ktorý nie je zamestnancom poradenského zariadenia v rezorte školstva, nie sú kompetentní vyjadrenia ku školskej integrácii vydávať.
7. Identifikáciu intelektovo nadaných žiakov so ŠVVP upravujú metodické pokyny na zaraďovanie detí do špeciálnych výchovno-vzdelávacích programov pre intelektovo nadaných žiakov č. CD-2005-19376/26377-1:091 schválené MŠ SR dňa 25. augusta 2005 s platnosťou od 1. septembra 2005. Záznam o evidencii intelektovo nadaného žiaka so ŠVVP sa nevyplní, nahrádza ho „Návrh na prijatie žiaka so ŠVVP do špeciálnej školy, do špeciálnej materskej školy, do materskej školy, do základnej školy a do strednej školy“ (ŠEVT 49 282 0).
8. Intelektovo nadaných žiakov možno integrovať v bežných triedach základných škôl, prípadne pre nich zriadiť špeciálne triedy. Postupovať treba podľa Informačno-metodického materiálu k organizácii výchovy a vzdelávania integrovaných intelektovo nadaných žiakov v 1. - 4. ročníku základnej školy schváleného MŠ SR dňa 25. augusta 2005 pod č. CD-2005-19375/26373-1:091 s platnosťou od 1. septembra 2005. Informácie obsiahnuté v tomto materiáli možno primerane využiť aj pri integrácii intelektovo nadaných žiakov na 2. stupni základnej školy.
9. Pri vzdelávaní žiaka s intelektovým nadaním v bežnej triede je potrebné vypracovať individuálny vzdelávací program. Tlačivo je súčasťou materiálu „Výchovno-vzdelávací program žiaka so ŠVVP v základnej škole – program pre intelektovo nadaného žiaka“, ktorý bol schválený MŠ SR dňa 25. augusta 2005 pod č. CD-2005-19373/26374-1:091 s platnosťou od 1. septembra 2005.

10. Integrovaných intelektovo nadaných žiakov 1. stupňa základnej školy možno vzdelávať podľa Učebného plánu pre 1. - 4. ročník základnej školy s integrovanými intelektovo nadanými žiakmi alebo Učebného plánu pre 1. - 4. ročník základnej školy (variant s rozšíreným vyučovaním cudzieho jazyka od 1. ročníka) s integrovanými intelektovo nadanými žiakmi, ktoré boli schválené MŠ SR dňa 25. augusta 2005 pod č. CD-2005-19371/26372-1:091 s platnosťou od 1. septembra 2005. K nim sú k dispozícii Doplnky k učebným osnovám pre 1. - 4. ročník základnej školy pre integrovaných intelektovo nadaných žiakov schválené MŠ SR dňa 25. augusta 2005 pod č. CD-2005-19372/26372-1:091 s platnosťou od 1. septembra 2005. Použiť možno aj Učebný plán a doplnky k učebným osnovám pre 1. - 4. ročník základnej školy pre žiakov s intelektovým nadaním schválené MŠ SR dňa 30. augusta 2007 pod č. CD-2007-16094/33586-1:095. Ak sa podľa týchto materiálov postupuje pri integrácii v bežnej triede, vyznačí sa to do individuálneho vzdelávacieho programu žiaka.
11. Integrovaných intelektovo nadaných žiakov 2. stupňa základnej školy možno vzdelávať podľa Učebného plánu pre 5. - 9. ročník základnej školy s intelektovým nadaním schváleného MŠ SR dňa 11. septembra 2007 pod č. CD-2007-16821/35023-1:914 s platnosťou od 15. septembra 2007. Ak sa podľa týchto materiálov postupuje pri integrácii v bežnej triede, vyznačí sa to do individuálneho vzdelávacieho programu žiaka.
12. Stredoškolské vzdelávanie intelektovo nadaných žiakov je možné realizovať v gymnáziu alebo podľa individuálneho vzdelávacieho programu na ktorejkoľvek strednej odbornej škole. Učebný plán pre gymnázium s osemročným štúdiom pre žiakov s intelektovým nadaním bol schválený MŠ SR dňa 11. septembra 2007 pod č. CD-2007-16821/35023-1:914 s platnosťou od 15. septembra 2007.

## **2.2 Materské školy**

1. Od školského roku 2008/2009 sa v súlade s Medzinárodnou štandardnou klasifikáciou vzdelávania v materských školách poskytuje predprimárne vzdelávanie ISCED 0.
2. Na predprimárne vzdelávanie v materských školách sa prijímajú spravidla deti od troch do šiestich rokov veku. Do triedy materskej školy sa zaraďujú spravidla deti rovnakého veku. Deti, ktoré majú v nasledujúcom roku plniť povinnú školskú dochádzku sa obvykle zaraďujú do samostatnej triedy.
3. Do materskej školy sa prednostne prijímajú deti, ktoré dovŕšili piaty rok veku, deti s odloženým začiatkom plnenia povinnej školskej dochádzky a deti s dodatočne odloženým začiatkom plnenia povinnej školskej dochádzky. V prípade detí s odloženou povinnou školskou dochádzkou, zo sociálne a jazykovo znevýhodneného prostredia sa v zvýšenej miere kladie dôraz na individuálny prístup aj s využitím asistenta učiteľa. Dôraz kládť aj na osvojenie si základov kultivovaného spisovného slovenského jazyka deťmi ešte pred vstupom do základnej školy. Kultivovaný rečový prejav detí posilňovať využitím rôznorodých metód a foriem práce, hrou, detskou literatúrou slovenských autorov.
4. Zameriť pozornosť na výzvy ústredných orgánov štátnej správy a predložením projektov využiť možnosť získať finančné prostriedky na rozvojové aktivity materských škôl.

### 2.3 Základné školy

1. Od školského roku 2008/2009 sa v súlade s Medzinárodnou štandardnou klasifikáciou vzdelávania v základných školách poskytuje primárne vzdelávanie ISCED 1, začínajúc 1. ročníkom a nižšie sekundárne vzdelávanie ISCED 2, začínajúc 5. ročníkom. Stupne vzdelania získané podľa doterajších všeobecne záväzných právnych predpisov zostávajú nedotknuté.
2. Žiaci, ktorí v školskom roku 2008/2009 navštevujú 2. - 4. ročník základnej školy, sa do ukončenia 4. ročníka vzdelávajú podľa učebných plánov a učebných osnov schválených podľa doterajších predpisov pre základné školy.
3. Žiaci, ktorí v školskom roku 2008/2009 navštevujú 6. - 9. ročník základnej školy, sa do ukončenia 9. ročníka vzdelávajú podľa učebných plánov a učebných osnov schválených podľa doterajších predpisov pre základné školy.
4. Pri zápise žiakov do 1. ročníka základnej školy je vhodné, aby v komisii boli podľa možností zastúpení aj školský psychológ, špeciálny pedagóg a pedagóg materskej školy. Súčasne je potrebné zistiť aj počty žiakov prihlásených na povinne voliteľný predmet náboženská výchova alebo etická výchova pre nasledujúci školský rok.
5. Do nultého ročníka základnej školy môže byť zaradené dieťa len s informovaným súhlasom zákonného zástupcu dieťaťa. Takéto dieťa začína plniť povinnú školskú dochádzku v nultom ročníku.
6. Základné školy s nultým ročníkom a základné školy so žiakmi zo sociálne znevýhodneného prostredia spolupracujú s MPC v alokovanom pracovisku Prešov a jeho Rómskym vzdelávacím, informačným, poradenským a dokumentačným centrom Prešov (ROCEPO) s celoslovenskou pôsobnosťou a využívajú vo výchovno-vzdelávacom procese ním vydávané a distribuované publikácie.
7. V záujme zníženia problémov adaptácie detí v 1. ročníku základnej školy skvalitniť spoluprácu s materskou školou a usilovať sa o zaškolenie detí s odkladom povinnej školskej dochádzky.
8. V rámci predmetu slovenský jazyk a literatúra na 2. stupni základnej školy klásť dôraz na vlastnú tvorbu jazykových prejavov, prácu s informáciami, čitateľskú gramotnosť a schopnosť argumentovať.
9. Žiakovi základnej školy, ktorý je v niektorom vyučovacom predmete hodnotený slovne sa na vysvedčení a v katalógovom liste uvádza namiesto klasifikačného stupňa slovo:
  - a) „absolvoval“
    - ak sa žiak aktívne zúčastňoval vyučovacieho procesu daného predmetu;
    - ak bol žiak prítomný na vyučovacej hodine, aj keď zo závažných objektívnych dôvodov nepracoval;
  - b) „neabsolvoval“
    - ak žiak zo závažných dôvodov nemohol vykonávať požadované intelektuálne a motorické činnosti a preto sa vyučovacieho predmetu ospravedlnene nezúčastňoval. Jeho celkové hodnotenie je „prospel“;

- ak na vyučovacej hodine žiak nepracoval, nevie uplatniť svoje vedomosti a zručnosti ani na podnet učiteľa. Celkové hodnotenie takéhoto žiaka je „neprospeš“.

10. Základné školy zabezpečujú podľa „Tematického plánu dopravnej výchovy žiakov základných škôl na detských dopravných ihriskách“ schváleného MŠ SR výcvik pre svojich žiakov na detských dopravných ihriskách. Na detských dopravných ihriskách sa praktický výcvik a teoretická výučba poskytujú bezplatne. Ich zoznam a ďalšie informácie na [www.minedu.sk](http://www.minedu.sk).
11. Výchovné koncerty pre školy odporúčené akreditačnou komisiou Hudobného centra v Bratislave zverejňuje Hudobné centrum, Michalská 10, 815 36 Bratislava 1, [yuchkon@hc.sk](mailto:yuchkon@hc.sk), [www.hc.sk](http://www.hc.sk). Tieto aktivity školy zaraďujú priebežne do svojej činnosti.

## 2.4 Stredné školy

1. Od školského roku 2008/2009 sa v súlade s Medzinárodnou štandardnou klasifikáciou vzdelávania v stredných školách poskytuje nižšie sekundárne vzdelávanie ISCED 2 pre nižšie ročníky 5 a 8-ročných gymnázií a konzervatórií (po ročník, ktorý zodpovedá 9. ročníku základnej školy), vyššie sekundárne vzdelávanie ISCED 3 a prvý stupeň terciárneho vzdelávania ISCED 5 B. Stupne vzdelania získané podľa doterajších všeobecne záväzných právnych predpisov zostávajú nedotknuté.
2. Žiaci, ktorí v školskom roku 2008/2009 navštevujú 2. - 6. ročník stredných škôl 4-ročného až 6-ročného štúdia, učilíšť, odborných učilíšť a praktických škôl sa do ukončenia štúdia vzdelávajú podľa učebných plánov a učebných osnov schválených podľa doterajších predpisov pre príslušný odbor vzdelávania.
3. Žiaci, ktorí v školskom roku 2008/2009 navštevujú 2. - 8. ročník stredných škôl s 8-ročným štúdiom do ukončenia štúdia sa vzdelávajú podľa učebných plánov a učebných osnov schválených podľa doterajších predpisov pre príslušný odbor vzdelávania.
4. Žiaci gymnázia so 6-ročným štúdiom, ktorí začali študovať podľa doterajších predpisov pokračujú v tomto štúdiu až do ukončenia podľa týchto predpisov.
5. S účinnosťou od 1. septembra 2008 sa výchova a vzdelávanie v konzervatóriu v odbore tanec uskutočňuje aj podľa 6-ročného vzdelávacieho programu, v ktorom žiak po ukončení 4. ročníka vykoná maturitnú skúšku a po ukončení 6. ročníka vykoná absolventskú skúšku.
6. Zoznam doterajších učebných a študijných odborov stredných odborných učilíšť a stredných odborných škôl, ktoré sa budú experimentálne overovať v školskom roku 2008/2009, ktorých experimentálne overovanie bude úspešne alebo neúspešne ukončené dňa 31. augusta 2008 a ktorých experimentálne overovanie sa utlmuje, sú uverejnené na [www.minedu.sk](http://www.minedu.sk) časť Regionálne školstvo – Stredoškolské vzdelávanie a výchova – Úlohy plnené v oblasti stredoškolského vzdelávania – Experimentálne overovanie v oblasti odborného vzdelávania a prípravy.
7. Ďalej sa bude pokračovať vo vyučovaní voliteľného predmetu ekonomické cvičenia v cvičnej firme na všetkých typoch stredných škôl, voliteľného odborného predmetu cvičná firma - praktikum na obchodných akadémiách v 3. a 4. ročníku, ako aj povinného

odborného predmetu cvičná firma na obchodných akadémiách v 4. ročníku. Neoddeliteľnou súčasťou predmetu cvičná firma je celoslovenský Medzinárodný veľtrh cvičných firiem, ktorý sa bude konať v novembri 2008 v Bratislave.

8. Podpora rozvoja riadiacich a podnikateľských zručností mladých ľudí bude pokračovať vo všetkých druhoch stredných škôl vo vzdelávacom programe, súčasťou ktorého je vyučovanie voliteľných a nepovinných predmetov aplikovaná ekonómia a podnikanie v cestovnom ruchu. Podpora bude realizovaná aj prostredníctvom celoštátnych súťaží „Aplikovaná ekonómia“ a „Podnikanie v cestovnom ruchu“, ktorých spolu vyhlasovateľom je Junior Achievement Slovensko – Mládež pre budúcnosť.
9. Pri zabezpečovaní úprav učebných a študijných textov pre žiakov so zrakovým postihnutím na stredných školách využívať služby Podporného centra pre zrakovo postihnutých pri Matematicko-fyzikálnej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave, Mlynská dolina, 842 15 Bratislava.
10. Pri zabezpečovaní prepisu povinnej študijnej literatúry pre zrakovo postihnutých študujúcich na konzervatóriu využívať odborné služby Únie nevidiacich a slabozrakých Slovenska, Sekulská 1, 842 50 Bratislava.

## **2.5 Školy pre deti alebo žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami**

### **2.5.1 Všeobecné pokyny**

1. V školskom roku 2008/2009 v školách pre žiakov so zdravotným znevýhodnením obsah vzdelávania vychádza z doteraz platných predpisov. Podľa vzdelávacích programov v súlade s platnými ustanoveniami školského zákona sa budú vzdelávať žiaci so ŠVVP až od 1. septembra 2009.
2. Rediagnostické vyšetrenia žiakov vzdelávaných v špeciálnych školách sa vykonávajú podľa potreby, v závislosti na druhu a stupni ich ŠVVP. Ak sa počas školskej dochádzky zistí zmena charakteru ŠVVP žiaka, alebo jeho zaradenie nezodpovedá charakteru týchto potrieb, riaditeľ špeciálnej školy je povinný navrhnúť vzdelávanie žiaka v takej škole, ktorej zameranie zodpovedá vzdelávacím potrebám žiaka. Preradenie do bežnej školy sa nevylučuje.
3. Pri výchove a vzdelávaní detí, pre ktoré z rôznych príčin (napr. viacnásobné postihnutie, zdravotné postihnutie v kombinácii s vývinovými poruchami učenia a pod.) nie je postup podľa vzdelávacieho programu danej školy možný, je potrebné postupovať podľa individuálnych vzdelávacích programov.
4. Na vysvedčení žiaka s autizmom je možné riadok v predmete správanie vyškrtnúť, pokiaľ nie je súhrnne klasifikovaný najlepším stupňom klasifikačnej stupnice. Odchýlky správania žiakov s autizmom od správania vyžadovaného všeobecne platným školským poriadkom sú súčasťou príznakov tohto zdravotného postihnutia.
5. V záujme optimalizácie psychického vývinu žiakov špeciálnych škôl vytvoriť podľa možností miesto školského psychológa.

6. Pre intelektovo nadané deti identifikované podľa metodických pokynov na zaradovanie detí do špeciálnych výchovno-vzdelávacích programov pre intelektovo nadaných žiakov č. CD-2005-19376/26377-1:091 schválených MŠ SR dňa 25. augusta 2005 s platnosťou od 1. septembra 2005 možno zriadiť základnú školu alebo gymnázium. Postupuje sa v nich podľa Učebného plánu a Doplnkov k učebným osnovám pre 1. – 4. ročník základnej školy pre žiakov s intelektovým nadaním, ktoré boli schválené MŠ SR dňa 30. augusta 2007 pod č. CD-2007-16094/33586-1:095, podľa Učebného plánu pre 5. – 9. ročník základnej školy pre žiakov s intelektovým nadaním schváleného MŠ SR dňa 11. septembra 2007 pod č. CD-2007-16821/35023-1:914 s platnosťou od 15. septembra 2007 a podľa Učebného plánu pre gymnázium s osemročným štúdiom pre žiakov s intelektovým nadaním schváleného MŠ SR dňa 11. septembra 2007 pod č. CD-2007-16821/35023-1:914 s platnosťou od 15. septembra 2007.

### **2.5.2 Základné školy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením**

1. Do špeciálnych základných škôl pre žiakov s mentálnym postihnutím prijímať len žiakov s mentálnym postihnutím a žiakov s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím po dôkladnom diagnostickom vyšetrení, s preukázateľným stupňom mentálneho postihnutia. Špeciálna základná škola nie je určená pre žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia s intelektom v norme, ani pre žiakov bez mentálneho postihnutia.
2. MŠ SR schválilo dňa 22. augusta 2007 pod č. CD-2007-15605/32498-1:096 s platnosťou od 1. septembra 2007 učebný plán a učebné osnovy pre prípravný až 9. ročník špeciálnej základnej školy pre žiakov s autizmom s mentálnym postihnutím.
3. Pri výchove a vzdelávaní žiakov s autizmom v triede s individuálnym vzdelávacím programom pre žiakov s autizmom (s intaktným intelektom a aj s mentálnym postihnutím) sa používa triedna kniha pre špeciálnu základnú školu pre žiakov s autizmom ŠEVT 57 019 4 a triedny výkaz pre žiakov s autizmom ŠEVT 57 020 4. V prípade, že jeden alebo viac žiakov s autizmom (s intaktným intelektom a aj s mentálnym postihnutím) sa vzdeláva v inom type triedy než pre žiakov s autizmom, triedny učiteľ pre neho (pre nich) vedie triednu knihu pre špeciálnu základnú školu pre žiakov s autizmom ŠEVT 57 019 4. Samostatný triedny výkaz v tomto prípade nevedie, vyplňa triedny výkaz kmeňovej triedy.
4. Škola, ktorá začína s výchovou a vzdelávaním žiaka (žiakov) s autizmom, oznamuje túto skutočnosť ŠPÚ na oddelenie špeciálnej pedagogiky [www.statpedu.sk](http://www.statpedu.sk), ktorý metodicky usmerňuje výchovu a vzdelávanie žiakov s autizmom a na základe uvedeného nahlásenia poskytuje školám odporúčané materiály.

### **2.5.3 Stredné školy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením, odborné učilištia a praktické školy**

1. MŠ SR schválilo dňa 8. februára 2008 pod č. CD-2008-1992/4613-1:914 s platnosťou od 1. septembra 2008 učebné osnovy voliteľného predmetu pomocné práce v administratíve pre praktické školy.
2. Učebnému odboru pre odborné učilištia 5592 2 opatrovateľská starostlivosť v zdravotníckych zariadeniach a zariadeniach sociálnej starostlivosti, ktorý schválilo MŠ SR dňa 23. mája 2005 pod č. CD-2005-13536/11404-1:095 s platnosťou od 1. septembra

2005 začínajúc 1. ročníkom bol pridelený nový číselný kód 6486 2, ktorý sa používa pre všetky ročníky od 1. septembra 2007.

3. Učebné osnovy učebného odboru 2982 2 03 potravinárska výroba – výroba cukrovínok boli inovované. Nový učebný odbor 2985 2 cukrárska výroba schválilo MŠ SR dňa 17. mája 2007 pod č. CD-2007-9344/19397-2:095 s účinnosťou od 1. septembra 2007 začínajúc 1. ročníkom.
4. MŠ SR schválilo dňa 7. januára 2008 pod č. CD-2008-150/308-1:914 s účinnosťou od 1. septembra 2008 začínajúc 1. ročníkom učebné osnovy nepovinného predmetu anglický jazyk pre odborné učilištia.
5. MŠ SR schválilo dňa 7. januára 2008 pod č. CD-2008-150/311-2:914 s účinnosťou od 1. septembra 2008 začínajúc 1. ročníkom učebné osnovy nepovinného predmetu IKT pre odborné učilištia.

### **3 ŠKOLSKÉ ZARIADENIA**

#### **3.1 Školské výchovno-vzdelávacie zariadenia**

##### **3.1.1 Centrá voľného času a školské strediská záujmovej činnosti**

1. Centrá voľného času a školské strediská záujmovej činnosti v Košickom, Banskobystrickom a Trenčianskom kraji využívajú ponuky vzdelávacích, analytických a prieskumných aktivít, ktoré ponúkajú regionálne centrá mládeže, pracujúce pri krajských centrách voľného času v Košiciach, Banskej Bystrici a Trenčíne. Regionálne centrá mládeže pri svojej činnosti úzko spolupracujú s krajskými radami mládeže, občianskymi združeniami detí a mládeže a ďalšími subjektmi, ktoré pôsobia v oblasti realizácie štátnej politiky vo vzťahu k deťom a mládeži.
2. Centrá voľného času a školské strediská záujmovej činnosti využívajú možnosti realizácie projektov v rámci komunitárneho programu Európskej únie Mládež v akcii a v rámci Programov finančnej podpory aktivít detí a mládeže v SR na roky 2008-2013 (programy ADAM), ktoré zabezpečuje odbor detí a mládeže MŠ SR.

##### **3.1.2 Školské internáty**

1. V komplexnej výchovno-vzdelávacej činnosti školských internátov sa realizuje výchova k manželstvu a rodičovstvu a na základe poznania rodinného prostredia sa uplatňuje pozitívna komunikácia s rodinou žiaka v prospech jeho výchovy.
2. Ubytovávať študentov vysokých škôl je možné len po ubytovaní všetkých žiakov stredných škôl.

#### **3.2 Špeciálne výchovné zariadenia**

1. V diagnostických centrách a reedukačných centrách, v ktorých sa vykonáva ústavná starostlivosť a ochranná výchova prijať účinné opatrenia na posilnenie bezpečnosti a ochrany zdravia detí umiestnených v zariadení a zamestnancov a tým predchádzať

mimoriadnym udalostiam. Ich činnosť aj naďalej uskutočňovať podľa individuálnych reedukačných programov vypracovaných pre každé dieťa.

2. Liečebno-výchovné sanatóriá poskytujú odbornú starostlivosť na korekciu spravidla formou 3 - 12 mesačných dobrovoľných pobytov so súhlasom rodiča, resp. zákonného zástupcu. Môžu sa zriadiť ako denné alebo internátne zariadenia s týždennou alebo celoročnou prevádzkou.

### **3.3 Školské zariadenia výchovného poradenstva a prevencie**

1. V záujme koordinácie postupov, skvalitnenia rozhodovacieho procesu a realizácie školskej integrácie žiakov so ŠVVP zabezpečiť úzku a produktívnu vzájomnú spoluprácu odborných zamestnancov centier pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie a centier špeciálnopedagogického poradenstva.
2. Pri diagnóze žiakov s mentálnym postihnutím používať terminológiu podľa medzinárodnej klasifikácie chorôb, 10. revízia, aby bolo jednoznačné, že ide o mentálnu retardáciu.
3. Využívať len tie odborné činnosti, ktoré sú v súlade s aktuálnymi vedeckými poznatkami v oblasti psychologických vied. Je potrebné, aby zamestnanci poradenských zariadení boli oboznámení s informačným materiálom o praktikách nezlučiteľných s odbornou psychologickou činnosťou vydaným VÚDPaP, distribuovaným do poradenských zariadení.
4. Pri zisťovaní pripravenosti detí na vstup do školy venovať osobitnú pozornosť deťom zo sociálne znevýhodneného prostredia, najmä deťom z marginalizovaných osád. Sledovať deti s odloženou povinnou školskou dochádzkou a pred ich zaškolením vykonať kontrolné psychologické vyšetrenie. V prípade odloženia povinnej školskej dochádzky detí zo sociálne znevýhodneného prostredia, ktoré nechodia do materskej školy a nie je predpoklad, že by sa zistené nedostatky počas ročného odkladu upravili cielenými postupmi (stimulačné programy, pravidelná dochádzka do materskej školy), je vhodnejším postupom zaradenie takéhoto dieťaťa do nultého ročníka alebo využitie ďalších foriem edukácie.
5. Na poskytovaní odborných služieb v oblasti výchovného poradenstva a prevencie sa zúčastňujú aj výchovný poradca, školský psychológ, školský špeciálny pedagóg, sociálny pedagóg, liečebný pedagóg a koordinátor prevencie.
6. Orientovať sa na včasné podchytenie, reedukačné, poradenské a terapeutické korigovanie rizikových prejavov a vlastností detí s problémami v osobnostnom vývine.
7. Osobitnú pozornosť venovať poradensko-informačnej a metodickej činnosti v oblasti profesijnej orientácie a prípravy na voľbu povolania, najmä vo vzťahu k žiakom profesijne nevyhraneným a v spolupráci s centrami špeciálnopedagogického poradenstva aj žiakom so ŠVVP.
8. Metodickú pomoc pri identifikácii intelektovo nadaných detí a ďalšej psychologickej starostlivosti o ne poskytuje VÚDPaP. Zabezpečuje tiež akreditované vzdelávanie psychológov poradenských zariadení a školských psychológov v kurze Identifikácia intelektovo nadaných detí.



9. Pri plánovaní a realizácii činnosti vychádzať z Koncepcie špeciálnopedagogického poradenstva, ktorú schválila vláda SR dňa 21. marca 2007 uznesením č. 282 a z Koncepcie pedagogicko-psychologického poradenského systému a jeho implementácie do praxe, ktorú schválila vláda SR dňa 21. marca 2007 uznesením č. 283.
10. V súlade s Národným programom boja proti obchodovaniu s ľuďmi na roky 2008 – 2010 realizovať besedy najmä pre študentky stredných škôl o možných rizikách práce v zahraničí s cieľom predísť obchodovaniu s ľuďmi.

### 3.4 Školské účelové zariadenia

1. V zariadeniach školského stravovania postupovať v súlade s Metodickým usmernením MŠ SR č. 16/2007 a spolupracovať s mliekarenskými podnikmi v SR, ktoré sú žiadateľmi o finančnú pomoc v zmysle uplatnenia nariadenia vlády SR č. 412/2007 Z. z.. Bližšie informácie na [www.apa.sk](http://www.apa.sk) a [www.minedu.sk](http://www.minedu.sk).
2. Ak škola alebo školské zariadenie prevádzkuje bufet pre deti a žiakov, musí zabezpečiť, aby bol ponúkaný sortiment tovarov výživovo hodnotný v súlade s § 24 ods. 5 písm. b) zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov a vylúčiť sortiment alkoholických a tabakových výrobkov. V zmysle zásad zdravej výživy sa neodporúča v bufete a inom zariadení rýchleho občerstvenia (napr. automat) v škole alebo školskom zariadení ponúkať sortiment sýtených nápojov a nápojov s obsahom chinínu a kofeínu.

## 4 UČEBNICE A ŠKOLSKÉ TLAČIVÁ

1. MŠ SR k problematike učebníc vytvorilo novú internetovú stránku [www.edicny-portal.sk](http://www.edicny-portal.sk), ktorá obsahuje informácie o učebniciach, o konkurzoch na nové učebnice a taktiež objednávkový formulár na učebnice pre školy.
2. Od vydania POP na školský rok 2007/2008 MŠ SR vydalo schvaľovacie doložky pre jednotlivé tituly učebníc, ktoré sú zverejnené na [www.minedu.sk](http://www.minedu.sk).
3. Zoznam platných a tiež zmenených tlačív sa nachádza na [www.sevt.sk/skolstvo](http://www.sevt.sk/skolstvo).
4. Nákup učebníc pre základné a stredné školy na školský rok 2008/2009 vychádza z požiadaviek škôl na učebnice v objednávacom konaní z konca roka 2007. Finančné možnosti nákupu sú limitované. Požiadavku škôl pokrývajú len na 72 %.
5. Po ukončení objednávacieho konania na nákup učebníc si môžu objednať učebnice len novootvorené školy. Do konca februára si môžu upraviť objednávku pre 1. ročník všetky školy, t. j. zvýšiť ju alebo znížiť podľa počtu žiakov zapísaných do 1. ročníka. Vzhľadom na to, že klesá populácia, prispôsobí MŠ SR výšku objednávok jednotlivých učebníc podľa reálneho počtu žiakov v príslušnom ročníku. Z tohto dôvodu je potrebné spresniť objednávku.

6. Pre nákup učebníc cudzieho jazyka z dovozu odporúčaných na výučbu jazyka v 3. a 4. roč. základnej školy (variant, v ktorom sa cudzí jazyk vyučuje ako povinný predmet) platia naďalej rovnaké podmienky ako doteraz. Po zakúpení učebníc a uhradení faktúry za nákup, môže škola požiadať MŠ SR o refundáciu vynaložených finančných prostriedkov. K žiadosti o refundáciu priloží kópiu uhradenej faktúry vrátane dodacieho listu a potvrdenie zriaďovateľa o tom, že škola má triedy s rozšíreným vyučovaním cudzieho jazyka ako povinného predmetu. Učebnice majú životnosť päť rokov. O refundáciu žiadajú len školy, ktorým sa doteraz nerefundoval nákup učebníc, resp. si potrebujú doplniť fond učebníc vzhľadom na zvýšený počet žiakov. Školy predkladajú svoje žiadosti o refundáciu najneskôr do 31. októbra. MŠ SR koncom kalendárneho roka, v prípade dostatku finančných prostriedkov, refunduje školám nákup učebníc pre žiakov. Pracovné zošity si hradia žiaci.
7. Pre ťažko zrakovo postihnutých žiakov integrovaných v systéme bežných stredných škôl, gymnázií a konzervatórií sú vyčlenené finančné prostriedky na úhradu modifikácie povinných študijných textov a notovín do slovenského znakového kódu Braillovo bodového písma. V tomto smere je možné spolupracovať s Podporným centrom pre zrakovo postihnutých pri Matematicko-fyzikálnej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave, s Úniou nevidiacich a slabozrakých v Bratislave, s Knížnicou Mateja Hrebendu pre nevidiacich v Levoči a so Stredným odborným učilišťom pre zrakovo postihnutých v Levoči.

## **5 ĎALŠIE VZDELÁVANIE PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV A NEPEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV**

1. V súlade s prioritnými úlohami MŠ SR riaditelia škôl a školských zariadení podporujú a iniciujú ďalšie vzdelávanie učiteľov v rámci ponuky vzdelávacích programov vzdelávacích organizácií MŠ SR, MPC a jeho alokovaných pracovísk podľa aktuálnych potrieb a zamerania školy pre celý pedagogický kolektív, resp. jeho časť.
2. Riaditeľ školy zabezpečí priebežné vzdelávanie pedagogických zamestnancov so zameraním na poskytnutie základných informácií s problematikou o eure a zavedení eura do učebných osnov základných a stredných škôl a využívaní pomôcok k danej problematike v zmysle metodického usmernenia MŠ SR č. 1/2008-R.
3. MPC a jeho alokované pracoviská zabezpečia ďalšie vzdelávanie riaditeľov orientované na prípravu riaditeľov materských škôl na právnu subjektivitu a skvalitnenie riadenia.
4. ŠIOV zabezpečuje ďalšie vzdelávanie učiteľov odborných predmetov a majstrov odbornej výchovy v zmysle projektu Európskeho sociálneho fondu (ďalej len „ESF“) „Národný projekt ďalšieho vzdelávania učiteľov odborných predmetov v oblasti ukončovania štúdia na stredných školách“. Taktiež zabezpečuje priebežné vzdelávanie učiteľov odborných predmetov a majstrov odbornej výchovy so zameraním na rozširovanie pedagogických a odborných vedomostí, zručností a kompetencií v oblasti zavádzania inovovaných a nových študijných a učebných odborov do praxe, obsahového a integrovaného

jazykového vzdelávania – CLIL, tvorby metodiky učebníc a učebných materiálov, aplikovania IKT vo vyučovaní odborných predmetov.

5. ŠIOV organizuje ďalšie odborné podujatia (semináre, workshopy, prezentácie, exkurzie, outdoor trainig...) pre pedagógov (začínajúcich a pokročilých) a riaditeľov stredných škôl. Bližšie informácie na [www.siov.sk](http://www.siov.sk).
6. ŠPÚ zabezpečuje v zmysle projektu ESF „Ďalšie vzdelávanie učiteľov všeobecnovzdelávacích predmetov v oblasti ukončovania štúdia na stredných školách“. Projekt reaguje na nové požiadavky vyplývajúce z ekonomicko-spoločenských procesov „učiacej sa“ spoločnosti a súvisí s reformou maturitnej skúšky. Riaditelia stredných škôl zaradia vzdelávania ESF do koordinačného plánu ďalšieho vzdelávania učiteľov na svojich školách. Konferencia plánovaná na november 2008 s témou tvorby testov, testových položiek a tiež ďalšie pripravované vzdelávania ŠPÚ súvisia s aktuálnymi potrebami učiteľov.
7. Kvalifikácie učiteľov 1. stupňa základných škôl (primárne vzdelávanie) je vhodné doplniť o cudzí jazyk na úrovni A2 Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky s dôrazom na orálne zručnosti (rozhovory, dialógy, samostatný ústny prejav) a didaktiku cudzieho jazyka so zameraním na cieľovú skupinu detí.
8. V prípade, že základná škola disponuje kvalifikovanými učiteľmi na 2. stupni (nižšie sekundárne vzdelávanie), ktorí by chceli učiť cudzí jazyk na 1. stupni základnej školy, je vhodné doplniť kvalifikáciu učiteľov cudzích jazykov o všeobecnú pedagogiku, t. j. pedagogicko-psychologické základy vyučovania cudzieho jazyka a didaktiku cudzieho jazyka pre cieľovú skupinu detí, t. j. pre 1. stupeň základnej školy.
9. Učitelia cudzích jazykov sa môžu zúčastniť priebežného vzdelávania týkajúceho sa práce s Európskym jazykovým portfóliom na hodinách cudzích jazykov.
10. Na základe projektu kontinuálneho vzdelávania učiteľov, ktorý bol schválený MŠ SR dňa 3. októbra 2007 pod č. CD-2007-9942/31134-2:912, ŠPÚ v spolupráci s Katedrou masmediálnej komunikácie a reklamy Filozofickej fakulty Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre realizuje v školskom roku 2008/2009 2. ročník špecializačného kvalifikačného štúdia „Príprava učiteľov mediálnej výchovy na základných školách a osemročných gymnáziách“. Projekt ďalšieho vzdelávania učiteľov sa uskutočňuje v súvislosti s ukončeným projektom experimentálneho overovania „Mediálna výchova ako nepovinný a voliteľný predmet na základných školách a osemročných gymnáziách“. Cieľom špecializačného kvalifikačného štúdia je pripraviť kvalifikovaných učiteľov mediálnej výchovy, spôsobilých vyučovať tento predmet v 5. – 9. ročníku základných škôl a 1. – 4. ročníku osemročných gymnázií. Kontakt: [Adamcova@statpedu.sk](mailto:Adamcova@statpedu.sk).
11. Školy a školské zariadenia si môžu prostredníctvom MPC a jeho alokovaných pracovísk alebo priamo vo VÚDPaP objednať vzdelávacie prednášky psychologov na tému práce s deťmi minoritných skupín.
12. MPC v alokovanom pracovisku Prešov a jeho ROCEPe poskytuje odbornú-metodickú pomoc školám a školským zariadeniam s vysokým zastúpením rómskych detí a žiakov s celoslovenskou pôsobnosťou.

13. MPC a jeho alokované pracovisko v Trenčíne realizuje národný zrkadlový projekt „Využitie IKT vo vyučovacích predmetoch – funkčná gramotnosť pedagogických zamestnancov v informačných technológiách“. Projekt je financovaný z ESF a štátneho rozpočtu.
14. MPC a jeho alokované pracovisko v Banskej Bystrici realizuje národný zrkadlový projekt „Brána jazykov pre učiteľov otvorená“ pre učiteľov cudzích jazykov (okrem učiteľov ruského jazyka) na základných a stredných školách. Projekt je financovaný z ESF a štátneho rozpočtu. Informácie na [www.branajazykov.sk](http://www.branajazykov.sk).
15. MPC a jeho alokované pracovisko v Bratislave na Tomášikovej ul., realizuje národný zrkadlový projekt s názvom „Národný projekt ďalšieho vzdelávania pedagogických zamestnancov v oblasti komunikačných zručností, manažmentu a marketingu školy“. Projekt je financovaný z ESF a štátneho rozpočtu.
16. MPC a jeho alokované pracoviská realizujú priebežné vzdelávanie pedagogických zamestnancov základných a stredných škôl podľa jednotného projektu „Otvorená škola“ pod gesciou alokovaného pracoviska v Prešove. Viac informácií na [www.otvorenaskola.sk](http://www.otvorenaskola.sk).
17. MŠ SR a ŠPÚ budú v školskom roku 2008/2009 organizovať 51. ročník a pripravovať 52. ročník Pedagogického čítania v spolupráci s MPC a jeho alokovanými pracoviskami.
18. Mesto Brezno pod záštitou MŠ SR bude organizovať 41. ročník celoslovenskej prehliadky záujmovej umeleckej tvorivosti pedagogických zamestnancov „Chalupkovo Brezno“. Bližšie informácie na [www.brezno.sk](http://www.brezno.sk).
19. MPC a jeho alokované pracovisko v Prešove prevádzkuje edukačný portál [www.skolaplus.sk](http://www.skolaplus.sk), určený učiteľom, rodičom a žiakom.
20. Vedúci školských speváckych zborov môžu využívať odbornú a metodickú pomoc Domova Speváckeho zboru slovenských učiteľov v Trenčianskych Tepliciach, Partizánska 11, 914 51 Trenčianske Teplice, [dszs@tn.psg.sk](mailto:dszs@tn.psg.sk).
21. Učitelia, ktorí nemali príležitosť získať základné zručnosti s IKT v rámci projektu Informatizácie regionálneho školstva – PIRŠ, ktorý bol v roku 2006 ukončený, môžu ich získať na školeniach organizovaných školskými výpočtovými strediskami, ktoré sú pracoviskami ÚIPŠ.
22. Ponuky vzdelávacích aktivít budú pravidelne zverejňovať MPC a jeho alokované pracoviská, ŠPÚ, ŠIOV a Slovenská pedagogická knižnica na svojich internetových stránkach. Kontakty:
  - a) MPC alokované pracovisko, Ševčenkova ul. 11, 851 01 Bratislava, [www.mcmb.sk](http://www.mcmb.sk),
  - b) MPC alokované pracovisko, Tomášikova ul. 4, 820 09 Bratislava, [www.mctba.sk](http://www.mctba.sk),
  - c) MPC alokované pracovisko, Pod Sokolicami 14, 911 01 Trenčín, [www.mpctn.edu.sk](http://www.mpctn.edu.sk),
  - d) MPC alokované pracovisko, Horná ul. 97, 975 46 Banská Bystrica, [www.mpcbb.sk](http://www.mpcbb.sk),
  - e) MPC alokované pracovisko, Ul. T. Ševčenka 11, 080 20 Prešov, [www.mcpo.sk](http://www.mcpo.sk),
  - f) ŠPÚ, Pluhová ul. 8, 830 00 Bratislava, [www.statpedu.sk](http://www.statpedu.sk),
  - g) ŠIOV, Bellova 54/A, 837 63 Bratislava, [www.siov.sk](http://www.siov.sk),
  - h) Slovenská pedagogická knižnica, Hálova 6, 851 05 Bratislava, [www.spgk.sk](http://www.spgk.sk).

## 6 CELOŽIVOTNÉ VZDELÁVANIE

1. Celoživotné vzdelávanie zahŕňa formálne, neformálne a nevyučbové vzdelávanie sa jednotlivca počas celého života. Môžu ho zabezpečovať školy, školské zariadenia a vzdelávacie zariadenia iných právnických osôb a fyzických osôb (vzdelávacie ustanovizne). Z uvedeného dôvodu je potrebné:
  - a) podporovať kreditový systém v celoživotnom vzdelávaní, ktorý umožňuje rozdeľovať kvalifikácie na kreditné jednotky, zaručujúce neustálu inováciu obsahu vzdelávania, dostatočný výber modulov s možnosťou výberu pre rôzne skupiny účastníkov,
  - b) zamerať vzdelávacie aktivity nielen na udržiavanie, zdokonaľovanie a dopĺňanie požadovaných vedomostí, ale aj na ich rozširovanie a získavanie nových kvalifikácií,
  - c) zamerať sa na potreby trhu práce pri určovaní obsahu vzdelávacích aktivít zabezpečovaných v rámci celoživotného vzdelávania.
2. Celoživotné vzdelávanie má byť zamerané predovšetkým na to, aby všetci mali základnú prípravu v oblasti kľúčových kompetencií (IKT, komunikácia v cudzom jazyku, schopnosť učiť sa a ďalšie).

## 7 ÚČINNOSŤ

Pedagogicko-organizačné pokyny nadobúdajú účinnosť 1. septembra 2008.

Ján Mikolaj v. r.  
podpredseda vlády a minister školstva SR

V Bratislave, 3. júna 2008

**Príloha č. 1 (súťaže)**

**Zoznam súťaží žiakov materských škôl, základných škôl, základných umeleckých škôl, stredných škôl a špeciálnych škôl v SR v školskom roku 2008/2009.**

**Predmetové olympiády a celoštátne súťaže, ktorých vyhlasovateľom je MŠ SR (zabezpečené *Iuventou*)**

Názov súťaže	Súťaž určená žiakom
Biologická olympiáda	ZŠ, SŠ
Fyzikálna olympiáda*	ZŠ, SŠ
Geografická olympiáda	ZŠ, SŠ
Chemická olympiáda	ZŠ, SŠ
Matematická olympiáda*	ZŠ, SŠ
Olympiáda v informatike*	ZŠ, SŠ
Olympiáda anglického jazyka	ZŠ, SŠ
Olympiáda francúzskeho jazyka	ZŠ, SŠ
Olympiáda ľudských práv	SŠ
Olympiáda nemeckého jazyka	ZŠ, SŠ
Olympiáda ruského jazyka	ZŠ, SŠ
Olympiáda španielskeho jazyka	SŠ
Olympiáda v slovenskom jazyku a literatúre	ZŠ, SŠ
Projekt Európa v škole	ZŠ, SŠ
Pytagoriáda	ZŠ
Turnaj mladých fyzikov	SŠ

\* súčasťou súťaží sú korešpondenčné semináre pre študentov stredných škôl z matematiky, fyziky a informatiky

Viac informácií o týchto a medzinárodných súťažiach na [www.iuventa.sk](http://www.iuventa.sk) v časti Olympiády.

**Predmetové olympiády a celoštátne súťaže, ktorých vyhlasovateľom je MŠ SR (zabezpečené *ŠIOV*)**

Názov súťaže	Súťaž určená žiakom
Konštrukčná súťaž „SlovakiaSkills“ skupiny odborov elektrotechnika	SŠ
Odborná súťaž zručnosti „SlovakiaSkills“ skupiny odborov stavebníctvo	SŠ
Odborná súťaž zručnosti „SlovakiaSkills“ v odbore kaderník/čka	SŠ
Stredoškolská odborná činnosť	SŠ
Súťaž o mlieku	SŠ
Súťaž žiakov stredných škôl v spracovaní informácií na počítači	SŠ
ZENIT v elektronike	SŠ
ZENIT v programovaní	SŠ
ZENIT v strojárstve	SŠ

**Ostatné súťaže**

<b>Názov súťaže</b>	<b>Súťaž určená žiakom</b>
Aplikovaná ekonómia	SŠ
Bábkulienka	MŠ
Bohúňová paleta Dolný Kubín	ZUŠ
Celoslovenská súťažná prehliadka pop-rockových a džezových skupín žiakov	ZUŠ
Celoslovenská súťažná prehliadka v sólovej a komornej hre – prehliadka slovenskej hudobnej tvorby pre deti a mládež	ZUŠ
Celoslovenský festival v sólovej a komornej hre na akordeóne „EUROMUSETTE a GOLDENTANGO“	ZUŠ a študenti VŠ
Celoštátna súťaž so zahraničnou účasťou v balení darčiekov	SŠ
Čarovná flauta – Nižná	ZUŠ
Čírenie talentov Dolný Kubín	ZUŠ
Detský umelecký festival – Banská Bystrica	ZUŠ
Dni Mihálya Tompu	ZŠ, SŠ s VJM
Dobré slovo	ZŠ, SŠ s VJM
Dúha Stará Ľubovňa	MŠ, ZŠ, ZUŠ
Dúhový kolotoč	MŠ
Duchnovičov Prešov	ZŠ, SŠ s VJR
Festival Eugena Suchoňa v Pezinku	ZUŠ
Festival drámy a umeleckého slova	ZŠ, SŠ s VJU
Pátranie po predkoch, alebo Poznaj svoju minulosť	ZŠ, SŠ
Hnúšťaňanský akord	ZUŠ
Hudobný festival I.Ballu Dolný Kubín	ZUŠ
Hušľová dielňa Žilina	ZUŠ
Hviezdoslavov Kubín	ZŠ, SŠ
INFOPROG	SŠ s VJM
Jókaiho dni	SŠ s VJM
Karpatská kotlina 2008	ZŠ, SŠ s VJM
Klavírna súťaž D.Kardoša Bánovce n/Bebravou	ZUŠ
Koyšove Ladce	ZŠ, SŠ
Kráľove Šahy	ZŠ, SŠ, ZUŠ
Kukučínová literárna Revúca	ZŠ, SŠ
Liečivé rastliny	ZŠ
Literárny Kežmarok	ZŠ, SŠ
Malé grafické formy Vrútky	ZUŠ
Medzinárodná spevácka súťaž Imricha Godina Vráble	ZŠ, SŠ, ZUŠ
Medzinárodná súťaž v minifutbale	ZŠ
Medzinárodná klavírna súťaž – Košice	ZUŠ
Medzinárodná výtvarná internetová súťaž Považská Bystrica	ZUŠ
Mládež a odkaz A.Dubčeka	ZŠ, SŠ
Mládež spieva	ZŠ
Mladí klaviristi	ZUŠ
Módna línia mladých	SOŠ
MUSICA ARVENZIS	ZUŠ, konzervatóriá

Musica Camerata Ján Albrecht	ZUŠ
Na bicykli bezpečne	ZŠ
Pekná maďarská reč	ZŠ, SŠ s VJM
Podnikanie v cestovnom ruchu	SŠ
Podunajská jar	ZŠ s VJM
Poznaj slovenskú reč	ZŠ, SŠ s VJM
Praktická matematika	SOU, SOŠ
Prečo mám rád slovenčinu	ZŠ
Prednes poézie a prózy v nemeckom jazyku	ZŠ s VJN
Rómsky hlások	ZŠ, SŠ
Schneiderova Trnava	ZUŠ
Slávik Slovenska	ZŠ, ZUŠ
Spotrebiteľská výchova žiakov	ZŠ, SŠ
Supertrieda	ZŠ, ZUŠ, SŠ
Súťaž mladých prírodovedcov	ZŠ, SŠ s VJM
Súťaž mladých matematikov	SŠ s VJM
Súťaž mladých zdravotníkov prvej pomoci	ZŠ, SŠ
Súťaž mladých záchranárov CO	ZŠ, SŠ
Súťaž študentov konzervatórií	konzervatóriá
Súťaže Katedry	ZŠ, SŠ s VJM
Svet okolo nás	MŠ
Šaliansky Maľko	ZŠ
Štúrov Zvolen	ZŠ, SŠ
Štúrovo pero	SŠ
Talent Revúca	ZUŠ
Ukážem, čo viem	ZŠ s VJM
Výtvarné alternatívy	ZUŠ
Zlatá krajina	MŠ
Zlatá priadka	ZŠ

Poznámka: Súťaže detí materských škôl, žiakov základných škôl, základných umeleckých škôl a stredných škôl sú vyhlasované MŠ SR. Sú realizované formou predmetových súťaží, športových súťaží, literárnych a umeleckých súťaží a prehliadok tvorivosti. Súťaže majú zväčša postupový charakter a končia sa celoštátnym kolom alebo medzinárodnou súťažou. Sprievodným programom súťaží môžu byť prednášky, semináre, prehliadky prác a iné aktivity pre pedagogických zamestnancov, žiakov a deti. Spolu vyhlasovateľom celoštátnych súťaží môžu byť so súhlasom MŠ SR aj ďalšie právnické osoby.

**Športové súťaže vyhlasované MŠ SR v spolupráci so Slovenskou asociáciou športu na školách (ďalej len „SAŠŠ“), krajskými školskými úradmi a samosprávnymi krajskými:**

<b>Druh športovej súťaže:</b>	<b>Súťaž určená:</b>
aerobic	žiaci a žiačky SŠ
atletika	žiaci a žiačky ZŠ a SŠ
basketbal	žiaci a žiačky ZŠ a SŠ
bedminton	žiaci a žiačky ZŠ
bežecké lyžovanie	žiaci a žiačky ZŠ
cezpoľný beh	žiaci a žiačky ZŠ a SŠ
futbal	žiaci a žiačky ZŠ a SŠ



hádzaná	žiaci a žiačky ZŠ a SŠ
halový futbal	žiaci SŠ
letný biatlon	žiaci ZŠ a SŠ
malý futbal (McDonald´s Cup)	žiaci ZŠ do 11 rokov
Memoriál Márie Zavorskej	žiaci a žiačky ZŠ a SŠ
Nestlé basketbal	žiaci ZŠ do 12 rokov
Olympiáda školských pracovníkov	zamestnanci škôl, zamestnanci KŠÚ, zamestnanci VÚC a obcí (odborov školstva)
orientačný beh	žiaci a žiačky ZŠ a SŠ
plávanie	žiaci a žiačky ZŠ a SŠ
stolný tenis	žiaci a žiačky ZŠ a SŠ
streľba zo vzduchovky	žiaci a žiačky ZŠ a SŠ
šach	žiaci a žiačky ZŠ a SŠ
Školské dni športu	žiaci a žiačky ZŠ a SŠ
športová gymnastika	žiaci a žiačky ZŠ
volejbal	žiaci a žiačky ZŠ a SŠ
vybíjaná	žiačky ZŠ

Kalendár – program školských športových súťaží (ďalej len „ŠŠS“) zostavuje SAŠŠ. ŠŠS sú dobrovoľné a z vyššie uvedenej ponuky súťaží si kraje môžu zostaviť program ŠŠS podľa záujmu žiakov a žiačok základných škôl a stredných škôl alebo podľa tradícií regiónu. Financovanie ŠŠS na celoštátnej úrovni zabezpečuje MŠ SR a iní partneri, na regionálnej úrovni krajské školské úrady, samosprávne kraje, obce, SAŠŠ a iní partneri. Propozície a informácie o športových súťažiach základných a stredných škôl sú zverejnené na [www.sass.sk](http://www.sass.sk).

#### **Medzinárodné školské športové súťaže v roku 2009 (organizované v rámci International School Sport Federation)**

<b>Druh športovej súťaže:</b>	<b>Miesto a čas konania súťaže:</b>
Floorbal (SŠ)	Slovenská republika (Trenčín) – 28.2. – 7.3.
Futbal (žiaci - SŠ)	Turecko (Antalya) – 5. – 13.4.
Swim Cup (SŠ)	Puerto Rico (San Juan) - 25. – 29.4.
Basketbal (SŠ)	Turecko (Istanbul) – 2. – 10.5.
Pohár J. H. v atletike (SŠ)	Estónsko (Tallin) – 25. – 30.6.
Gymnaziáda (SŠ)	Qatar (Doha) - december

Poznámka: Účasť na medzinárodných ŠŠS bude zabezpečená podľa schválenej dotácie z MŠ SR. Postup bude určený kvalifikáciou v danej vekovej kategórii.

#### **Športové súťaže, na ktoré MŠ SR poskytlo dotáciu zo štátneho rozpočtu:**

<b>Druh športovej súťaže:</b>	<b>Subjekt:</b>	<b>Súťaž určená:</b>
Školská liga v basketbale	Slovenská basketbalová asociácia	žiaci a žiačky ZŠ a SŠ
Návrat gymnastiky na ZŠ	Slovenská gymnastická federácia	žiaci a žiačky ZŠ
Street Hockey školská liga	Slovenská hokejbalová únia	žiaci a žiačky ZŠ
Minivolejbal	Slovenská volejbalová federácia	žiaci a žiačky ZŠ
Zo školských lavíc do Atletickej haly Elán	Slovenský atletický zväz	žiaci a žiačky ZŠ
Hľadáme nového Jozefa	Slovenský atletický zväz	žiaci a žiačky ZŠ a SŠ

Plachého		
M-SR nepočujúcich žiakov vo futsale	Slovenský deaflympijský výbor	žiaci do 16 rokov
M-SR nepočujúcich žiakov v plávaní	Slovenský deaflympijský výbor	žiaci do 16 rokov
M-SR nepočujúcich žiakov v stolnom tenise	Slovenský deaflympijský výbor	žiaci do 16 rokov
Olympijské festivaly detí a mládeže Slovenska	Slovenský olympijský výbor	deti od 5 rokov, žiaci a žiaci ZŠ, žiaci a žiačky SŠ
Vedomostná súťaž o olympizme	Slovenský olympijský výbor	žiaci a žiačky SŠ
Školské športové súťaže v streľbe	Slovenský strelecký zväz	žiaci a žiačky ZŠ a SŠ
Šachová liga	Slovenský šachový zväz	žiaci a žiačky ZŠ
M-SR v pasovačke	Slovenský zápasnícky zväz	žiaci a žiačky ZŠ
Začni s bedmintonom	Slovenský zväz bedmintonu	žiaci a žiačky ZŠ
Školské súťaže v bedmintone	Slovenský zväz bedmintonu	žiaci a žiačky ZŠ a SŠ
Národná cyklistická súťaž o pohár olympijského víťaza Antona Tkáča	Slovenský zväz cyklistiky	žiaci a žiačky ZŠ
Celoslovenská školská floorbalová liga	Slovenský zväz floorbalu	žiaci a žiačky ZŠ a SŠ
Školské súťaže v orientačnom behu	Slovenský zväz orientačných športov	žiaci a žiačky ZŠ a SŠ
Sokolský štvorboj	Sokol na Slovensku	žiaci a žiačky ZŠ
Zdatné deti	Sokol na Slovensku	žiaci a žiačky ZŠ
M-SR v športovo-brannej všestrannosti	Zväz technických športov pre všetkých	žiaci a žiačky SŠ
M-SR v brannom viacboji	Zväz technických športov pre všetkých	žiaci a žiačky ZŠ
Stolný tenis do škôl	Slovenský stolnotenisový zväz	žiaci a žiačky ZŠ a SŠ
Dni športu telesne postihnutých športovcov	Slovenský zväz telesne postihnutých športovcov	špeciálne školy
Festivaly v minihádzanej	Slovenský zväz hádzanej	žiaci a žiačky ZŠ

Výška dotácie na vyššie uvedené športové súťaže je zverejnená na [www.minedu.sk](http://www.minedu.sk). Podrobnejšie informácie o športových súťažiach učených pre základné a stredné školy sú zverejnené na internetových stránkach občianskych združení pôsobiacich v oblasti športu. Internetové stránky sú zverejnené na [www.sportslovakia.sk](http://www.sportslovakia.sk).

### Zoznam súťaží materských škôl, základných škôl a stredných škôl, ktorých organizátorom sú cirkevné a súkromné školy

Názov súťaže	Súťaž určená žiakom
„...a Slovo bolo u Boha...“ – recitačná súťaž	ZŠ a SŠ
Biblická olympiáda – predmetová olympiáda	ZŠ a SŠ
Biblická olympiáda z evanjelického a. v. náboženstva a náboženskej výchovy	ZŠ a SŠ

„Dielo Tvojich rúk“ – výtvarná, hudobná a literárno-dramatická súťaž	MŠ, ZŠ, ZUŠ a SOŠ s výtvarným zameraním
Prehliadka umeleckých zručností	hluchoslepé deti
Slovom o tvojej láske – recitačná súťaž	cirkevné ZŠ
Športové hry	cirkevné ZŠ
Talent, umenie, kumšt	ZŠ, ZUŠ a SŠ

### **Celoštátne súťaže žiakov špeciálnych škôl a špeciálnych výchovných zariadení**

Olympiáda tvorivosti žiakov reedukačných centier a diagnostických centier
Súťaž žiakov odborných učilíšť a reedukačných centier v stolnom tenise
Súťaž žiakov so sluchovým postihnutím v minifutbale s medzinárodnou účasťou
Súťaž žiakov so sluchovým postihnutím v matematike a slovenskom jazyku
Súťaž žiakov so sluchovým postihnutím v prírodopise
Súťaž žiakov odborných učilíšť v prednese
Súťaž zručnosti žiakov odborných učilíšť v odbore murár
Súťaž zručnosti žiakov odborných učilíšť v odbore strojár
Súťaž zručnosti žiakov odborných učilíšť v odbore cukrár
Súťaž zručnosti žiakov odborných učilíšť v odbore krajčír
Súťaž zručnosti žiakov odborných učilíšť v odbore záhradník
Súťaž zručnosti žiakov odborných učilíšť v odbore obchodná prevádzka
Súťaž zručnosti žiakov odborných učilíšť v odbore služby a domáce práce
Súťaž zručnosti žiakov odborných učilíšť v odbore maliar
Súťaž zručnosti žiakov odborných učilíšť – ošetrovateľská starostlivosť
Športové hry žiakov reedukačných centier pre mládež a diagnostických centier
Športové hry reedukačných centier pre deti a diagnostických centier – chlapci
Športové hry reedukačných centier pre mládež a diagnostických centier – chlapci
Športové hry žiakov odborných učilíšť
Športové hry základných škôl pre žiakov so zrakovým postihnutím
Športové hry stredných škôl pre žiakov so zrakovým postihnutím
Športové hry základných a stredných škôl pre žiakov s telesným postihnutím
Športové hry základných škôl pre sluchovo postihnutých
Športové hry základných škôl pre žiakov s chybami reči

## Príloha č. 2 (program celoživotného vzdelávania)

### Program celoživotného vzdelávania

Dňa 1. januára 2007 sa SR zapojila do nového vzdelávacieho programu Európskej únie s názvom Program celoživotného vzdelávania, ktorý bol schválený rozhodnutím Európskeho parlamentu a rady č. 1720/2006/ES z 15. novembra 2006, ktorým sa ustanovuje akčný program v oblasti celoživotného vzdelávania

([http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/sk/oj/2006/l\\_327/l\\_32720061124sk00450068.pdf](http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/sk/oj/2006/l_327/l_32720061124sk00450068.pdf)).

Program celoživotného vzdelávania bude vo všetkých účastníckych krajinách, a teda aj v SR, implementovaný v rokoch 2007 – 2013. Je zameraný najmä na posilnenie spolupráce a mobility vo vzdelávaní a odbornej príprave. Väčšia časť aktivít (približne 80 %) je presunutá na decentralizovanú, t. j. národnú úroveň. V praxi to znamená, že podávanie, hodnotenie a výber projektov a prihlášok na granty bude prebiehať prostredníctvom Národnej kancelárie Programu celoživotného vzdelávania [www.saaic.sk](http://www.saaic.sk).

MŠ SR je hlavným koordinátorom a zohráva významnú úlohu v oblasti riadenia a implementácie komunitárneho programu do praxe. Je odborným garantom na národnej úrovni, zodpovedá za stanovovanie národných priorít a napĺňanie cieľov programu. MŠ SR ako národná autorita zároveň nominuje zástupcov a expertov do riadiacich orgánov programu na národnej úrovni, členov výborov a pracovných skupín v Európskej komisii a riadi národnú kanceláriu programu.

Národná kancelária Programu celoživotného vzdelávania je zodpovedná za samotnú implementáciu programu v praxi a zároveň úzko spolupracuje s MŠ SR.

Program je rozdelený do nasledovných sektorových podprogramov:

- Program Comenius – je prioritne určený žiakom a učiteľom od materských škôl po všetky typy stredných škôl. Pre jednotlivcov poskytuje možnosti zúčastňovať sa rôznych typov mobilít a škôlám a iným organizáciám zodpovedným za školské vzdelávanie umožní zapájať sa do partnerstiev a projektov.
- Program Erasmus – je určený pre oblasť formálneho vysokoškolského vzdelávania a odborného vzdelávania a prípravy na terciárnom stupni. Okrem iných aktivít podporuje najmä mobility vysokoškolských študentov a vysokoškolských pedagógov.
- Program Leonardo da Vinci – sa zaoberá oblasťou odborného vzdelávania a prípravy. V rámci neho bude možné uskutočňovať stáže a výmeny zamerané na profesijný rozvoj, ako aj rozvíjať projektové partnerstvá v oblasti odborného vzdelávania a prípravy.
- Program Grundtvig – sa venuje potrebám vzdelávania dospelých a prostredníctvom mobilít, projektov, partnerstiev a tematických sietí môže pomáhať dospelým pri zvyšovaní ich vedomostí a zručností.

Program celoživotného vzdelávania má aj tzv. centralizované časti, v ktorých za podávanie, hodnotenie, výber projektov a ich finančné zabezpečenie zodpovedá Európska komisia v Bruseli. Ide o:

- Priezrezový program – je orientovaný na spoluprácu a inovácie v oblasti politiky celoživotného vzdelávania, podporu výučby jazykov, na podporu vyučovania s využitím IKT a šírenie a využívanie výsledkov akcií podporovaných v rámci celého programu.

- Program Jean Monnet – je zameraný na podporu inštitúcií a aktivít v oblasti európskej integrácie vo vysokoškolskom vzdelávaní. Podporuje aj také európske organizácie ako Európsky univerzitný inštitút, Európsky inštitút verejnej správy, College of Europe a podobne.

Program celoživotného vzdelávania vychádza z pozitívnych skúseností získaných v rámci druhej fázy komunitárnych programov Sokrates a Leonardo da Vinci a pokrýva všeobecné vzdelávanie a odborné vzdelávanie a prípravu.

Program celoživotného vzdelávania je jedným z najefektívnejších nástrojov spolupráce vo vzdelávaní v európskom kontexte. Okrem členských štátov Európskej únie sa doň zapojili aj krajiny európskeho hospodárskeho priestoru (Nórsko, Island a Lichtenštajnsko) a kandidátska krajina Turecko. Účasť na programe bude po splnení istých špecifických podmienok otvorená aj pre krajiny západného Balkánu a Švajčiarsko.

## MŠ SR a štrukturálne fondy Európskej únie v programovom období 2007-2013

ESF je zameraný na rozširovanie možnosti zamestnania a zvyšovanie geografickej a profesijnej mobility pracovníkov v Spoločenstve a uľahčovanie ich adaptácie na priemyselné zmeny a zmeny vo výrobných systémoch. ESF pomáha rozvíjať zamestnanosť podporovaním zamestnateľnosti, obchodného ducha, rovnakých príležitostí a investovaním do ľudských zdrojov.

### Úloha MŠ SR v procese čerpania finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov Európskej únie v programovom období 2007-2013

MŠ SR bude plniť na základe uznesenia vlády SR č. 832 z 8. októbra 2006 úlohu riadiaceho orgánu (ďalej len „RO“) pre dva programové dokumenty - pre *Operačný program Vzdelávanie (ďalej len „OP Vzdelávanie“)* a *Operačný program Výskum a vývoj (ďalej len „OP Výskum a vývoj“)*.

### Z hľadiska možnosti čerpania prostriedkov štrukturálnych fondov je pre oblasť vzdelávania v regionálnom školstve relevantný OP Vzdelávanie.

Funkciu RO pre OP Vzdelávanie vykonáva sekcia európskych záležitostí - *odbor pre OP Vzdelávanie a sekcia ekonomiky pre štrukturálne fondy Európskej únie - odbor pre oprávnenosť výdavkov štrukturálnych fondov Európskej únie*. RO bude v programovom období 2007-2013 zodpovedný za implementáciu **národných projektov**. Pôjde o veľké, komplexné projekty vyplývajúce priamo z legislatívy resp. koncepcných dokumentov. Výber, schvaľovanie a implementácia národných projektov bude v kompetencii MŠ SR ako RO.

### Agentúra MŠ SR pre štrukturálne fondy Európskej únie (ďalej len „agentúra“)

Agentúra bola zriadená k 1. januáru 2007 ako štátna rozpočtová priamoriadená organizácia MŠ SR. Agentúra bude plniť úlohu sprostredkovateľského orgánu pod riadiacim orgánom pre OP Vzdelávanie a pre OP Výskum a vývoj. Agentúra bude zodpovedná za vyhlasovanie výziev na podávanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok a následnú implementáciu dopytovo-orientovaných projektov. **Dopytovo-orientované projekty** budú pripravované priamo v regiónoch – projekty adresujúce potreby cieľových skupín v konkrétnom regióne. Prijímateľmi budú predovšetkým základné školy, stredné školy, vysoké školy, miestna samospráva, samosprávne kraje, regionálne partnerstvá, vzdelávacie inštitúcie, zamestnávateľia a iné oprávnené subjekty. Aktuálne informácie na [www.asfeu.sk](http://www.asfeu.sk).

### Charakteristika OP Vzdelávanie

*OP Vzdelávanie* je referenčným dokumentom, na základe ktorého bude poskytovaná podpora na rozvoj ľudských zdrojov s využitím národných zdrojov a zdrojov ESF. Definuje globálny cieľ, prioritné osi, opatrenia a rámcové aktivity, ktoré budú podporované na území cieľa Konvergencia (všetky kraje okrem Bratislavského kraja) a cieľa Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť (Bratislavský kraj) v období rokov 2007 – 2013. Z geografického hľadiska pokrýva celé územie SR.

Prioritné osi a opatrenia OP Vzdelávanie:

**1. *Reforma systému vzdelávania a odbornej prípravy***

1.1 Premena tradičnej školy na modernú

1.2 Vysoké školy a výskum a vývoj ako motory rozvoja vedomostnej spoločnosti

**2. *Ďalšie vzdelávanie ako nástroj rozvoja ľudských zdrojov***

2.1 Podpora ďalšieho vzdelávania

2.2 Podpora ďalšieho vzdelávania v zdravotníctve

**3. *Podpora vzdelávania osôb s osobitými vzdelávacími potrebami***

3.1 Zvyšovanie vzdelanostnej úrovne príslušníkov marginalizovaných rómskych komunít

3.2 Zvyšovanie vzdelanostnej úrovne osôb s osobitými vzdelávacími potrebami

**4. *Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť pre Bratislavský kraj***

4.1 Premena tradičnej školy na modernú pre Bratislavský kraj,

4.2 Zvyšovanie konkurencieschopnosti Bratislavského kraja prostredníctvom rozvoja vysokoškolského a ďalšieho vzdelávania

4.3 Technická pomoc pre Cieľ Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť

***Technická pomoc pre Cieľ Konvergencia***

Z geografického pohľadu prvé tri prioritné osi pokrývajú celú SR okrem Bratislavského kraja. Bratislavský kraj pokrýva prioritná os č. 4.

OP Vzdelávanie je zverejnený na <http://www.minedu.sk/index.php?lang=sk&rootId=957>.

**Programový manuál k OP Vzdelávanie**

Programový manuál k OP Vzdelávanie obsahuje podrobnejšie rozpracovanie OP Vzdelávanie na úroveň opatrení z hľadiska obsahu ako aj finančného plánovania. Obsahuje príklady konkrétnych aktivít, ukazovatele na úrovni opatrení, oprávnené výdavky, kategorizáciu pomoci, oprávnených prijímateľov, cieľové skupiny a finančné plány jednotlivých opatrení.

Programový manuál k OP Vzdelávanie je zverejnený na <http://www.minedu.sk/index.php?lang=sk&rootId=957>.

Otázky k výzvam je potrebné adresovať na: [opv@asfeu.sk](mailto:opv@asfeu.sk).

Otázky k národným projektom je potrebné adresovať na: [opvzdelavanie@minedu.sk](mailto:opvzdelavanie@minedu.sk).

**Rekonštrukcie budov a modernizácia vnútorného vybavenia škôl sú predmetom financovania z prostriedkov ERDF v rámci *Regionálneho operačného programu* na území cieľa Konvergencia (t. j. všetky kraje SR okrem Bratislavského kraja). Riadiacim orgánom pre Regionálny operačný program je Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR. Ďalšie informácie nájdete na [www.build.gov.sk](http://www.build.gov.sk).**